Družinski tednik

ILUSTROVANI LIST ZA MESTO IN DEŽELO

Številka 30
Leto VII

Posamezna številka po 2 Din

Izhaja v četrtkih. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Tyrševa cesta 29/I. Rokopisi se ne vračajo. Poštni predal štev. 345. Račun Poštne hranilnice v Ljubljani štev. 15.393.

Ljubljana, 1. avgusta 1935

Naročnina za četrt leta 20.- Din, za pol leta 40.- Din, za vse leto 80.- Din. V Italiji za vse leto 40.- lir, v Franciji 50.- frankov, v Ameriki 2½ dolarja. — Za odgovore je priložiti znamko.

Mož brez možganov

pa se vendar prav dobro počuti

Zgodba o slepem starčku. — Umirajoči otrok in detektiv z „Normandije". — Kolektivna halucinacija narodnih zastopnikov

(š-P) Newyork, julija

O samih nenavadnostih vam bom danes govoril, o takih, ki jih človek ne bi verjel, če ne bi bili zanje poroki docela zanesljive osebe.

Prvo posnemam iz veleresnega poročila učene newyorške medicinske akademije; ni šment, da ne bi držala, čeprav na videz malo diši po dobi kislih kumaric.

Nekemu Američanu — poročilo ga imenuje na kratko g. A. — je bilo ena in trideset let. Mož je bil odličen »businessman«, bogat in dobrodušnega značaja, človek, ki jih Francozi imenujejo »bonvivante«; to se pravi, rad je užival življenje. Samo to smolo je imel, da se mu je napravil tur v možganih.

Ko so to izvedeli njegovi prijatelji, so mislili, da je izgubljen. Zdravniki pa niso vrgli puške v koruzo, nego so dali g. A.-ja prepeljati v baltimorsko bolnišnico »John Hopkins« in mu izrezali obe čelni partiji možganov, to se pravi, sedmino celotne lobanjske snovi. Operacija se je posrečila in bolnik ni umrl, kakor je drugače navada pri takih rečeh. Že to je precejšnja nenavadnost. To se je zgodilo pred štirimi leti. Zdaj pridejo pa še druge reči.

Čelni partiji sta menda tisti del možganov, ki delata iz človeka družabno bitje. Tod baje črpamo svoj smisel za vdržnost, vljudnost in takt. Skratka, v tem delu možganov so doma človekove manire in najbrže tudi laž.

Te zmožnosti »lepega vedenja« se mora človek naučiti, ker je ne dobi pri rojstvu s seboj na pot. Pri otroku se zbudi tedaj, ko začne postajati »priden« iz nekake podzavestne preračunljivosti, bodisi da se zato nadeja pohvale, ali pa ker se boji leskovke.

Nu, gospod A. je obenem z izgubo čelnih možganov prišel tudi ob zmernost, vljudnost civiliziranega človeka in skromnost dobro vzgojenega moža iz boljše družbe. Postal je strahotno odkrit. Kdor mu je bil všeč, mu je to povedal v brk, če ste mu šli na živce, vam pa tudi ni prizanesel z odkrito besedo. Mož vam je meni nič tebi nič povedal zmerom resnico v obraz.

Drugače pa ni njegov razum prav nič trpel. Mister A. hodi v gledališče in kino, igra z užitkom poker in se veseli dobre jedače in pijače. O sebi vam rajši dobro govori, kakor pa da bi se z lažno skromnostjo skrival v ozadju. Le njegova pozornost je pomanjkljiva; ustavlja se samo pri takih rečeh, ki so mu pogodi. Kaj je žalost, kaj skrb, ne ve; črnogledstvo mu je tuje. Mož je preprost v občevanju, hrupen v vedenju in bahav; skratka, iz njega govori sama nepokvarjena natura.

In da bo zadeva še lepša, mu zdravniki napovedujejo, da bo živel mnogo dalje, kakor njegovi vrstniki.

Ali ni škoda, da so mu izrezali samo čelne možgane?! . . .

Ko že govorim o medicinskih kurioznostih, naj vam povem še eno.

Joe Lavat iz Borgerja, neznatnega gnezda v Texasu, je bil s 74. letom popolnoma slep. Hodil je od zdravnika do zdravnika, toda nobeden mu ni mogel pomagati. S smrtjo v duši se je vdal v svojo žalostno usodo.

Tedaj je moral nekega dne k zobarju. Zdravnik mu je pregledal čeljusti in mu je potem povedal, da mu mora izdreti vse zobe in jih nadomestiti z eno izmed tistih znamenitih čeljustnih protez, ki jih znajo Američani napraviti kakor nikjer drugod.

Tako je Joe Lovat prišel ob svoje zobe, našel je pa v zameno . . . vid. Danes ima mož 85 let in bere in piše brez naočnikov.

Če mi ne verjamete, mu lahko pišete. Po angleško, kajpada, ker slovenščine ne razume.

*

Nobeden izmed neštetih poročevalcev, ki so preplavili parnik »Normandijo« pri njegovem prvem prihodu v Newyork, ni napisal tele pretresljive resnične zgodbe.

Med tem ko je oceanski orjak med oglušujočim vzklikanjem nepreglednih množic, med tuljenjem siren in sviranjem marseljeze počasi plul po Hudsonu, je umiral na majhni beli posteljici v newyorški bolnišnici štirinajstleten otrok.

Ime mu je bilo Harry Pfleger; zraven njegove postelje je tiho plakal njegov oče Gustav Pfleger, goslar brez zaslužka.

Tedne in tedne so se zdravniki zaman borili z osteomielitisom in septicemijo, dvema strašnima boleznima kosti in krvi, ki sta neusmiljeno tirali ubogo otroško telesce v smrt. Nihče ni imel več upanja; pred nekaj dnevi so dečku odrezali levo nogo, zanašajoč se, da ga bodo tako morda vendarle rešili. Zaman . . .

Bližal se je konec. Pomislite, ljudje: otrok je moral prestati nič manj ko devet in osemdeset operacij! Tri in osemdesetkrat so mu transfundirali kri. Zaman . . .

Stari godbenik je prekrižal tresoče se roke na kolenih in bolestno gledal svojega smehljajočega se otroka . . . otroka, ki bo moral umreti v tem solnčnem junijskem popoldnevu.

Tedaj je pristopil zdravnik. Že v stoto je pregledal bolnika. Zmajal je z glavo, potem se je pa obrnil k usmiljenki:

»Poskusimo še enkrat! Verjetnost je ena proti tisočim — vzlic temu je ne smemo zanemariti.«

Deset minut nato je radio v tisočih in tisočih domovanjih prosil prostovoljne pomoči usmiljenega darovalca krvi. Vsake pol ure so prekinili program, da je mogla iti obupna prošnja v prostranstvo.

Tisti večer so imeli gosti »Normandije« banket v »Waldorf-Astoriji«. Vse je bilo v frakih in salonskih oblekah, vse je rajalo, plesalo in uživalo. Slavili so zmagoslavje največjega parnika sveta; sam newyorški župan in ga. Lebrunova, žena predsednika francoske republike, sta gostila.

Dva detektiva v civilu, v salonski obleki, ves čas nista izpustila visokih domačinov iz oči. Zdajci je pe eden od njiju prisluhnil. Sredi vrvenja in rajanja je bil prestregel obupni radijski klic na pomoč. Izvedel je, da je teh par decilitrov človeške krvi, ki prosi zdravnik za njo, poslednje upanje umirajočemu otroku; izvedel je, da velikodušni darovalec ne bo dobil nikakega plačila zanjo, izvedel, da so vsi poklicni transfunderji krvi odklonili...

Detektiv je neslišno vstal in odšel iz dvorane. Telefoniral je svojemu predstojniku in mu obrazložil zadevo. Nekaj minut nato je prišel njegov namestnik, prav tako v večerni obleki kakor on. Pozdravila sta se, potem se je pa prvi neopazno iztihotapil iz dvorane. Nihče ni ničesar opazil. Zabava je šla bučno svojo pot.

Detektivova žrtev ni bila zaman. Štiri in osemdeseta transfuzija je otroka rešila. Zdravniki so izjavili, da ni več v nevarnosti. Včeraj je že jedel jagode.

*

Za sklep pa nekoliko poskočnejšo.

Kanadski generalni guverner je ondan priredil vrtno zabavo na čast kraljevemu srebrnemu jubileju. Ta veselica pod milim nebom naj bi bila višek sezone; vabila zanjo so dobili vsi odličniki v prestolnici. Kajpada tudi člani kanadskega parlamenta; vsi so kar goreli od želje, da bi se pokazali na veselici, z žaketom, belim telovnikom in sivim cilindrom seveda, kakor se spodobi za takšno reč — čeprav je bila zabava napovedana za popoldne o belem dnevu.

Na vso nesrečo je parlament ravno takrat zasedal. Lahko si mislite, kako je bilo ubogim parlamentarcem pri duši: vsak dan popoldne seja, od treh do šestih: takšen je poslovnik, in Bog ne daj, da bi se ga kdo upal le v mislih prekršiti . . . A vendar: vsi bi bili radi šli na veselico. Kako naj napravijo, da ne bosta trpela tradicija, ne ugled visoke zbornice? Narodni zastopniki so ugibali in razmišljali na vse strani — — —

Napočil je veliki dan in seja parlamenta se je začela ob treh popoldne kakor po navadi. Predsednik je prebral dnevni red in otvoril običajno uvodno debato. Zdajci, bilo je pol štirih, pa vstane minister za pravosodje, častivredni gospod Hugh Guthrie, in se obrne k predsedniku:

»Gospod predsednik, dovolite, da vas opozorim: ura je že šest.«

Predsednik, hladnokrven ko zmerom, se začudi. Resno pogleda na uro in z njim vsi poslanci, na častitljivo staro uro na zidu, ki je pošteno kazala minuto ali dve čez pol štirih.

»Res je, vidim, da je že šest,« reče nato s slavnostnim glasom. »Dovolite tedaj, da se pokrijem: seja je končana.«

To rekši zapusti svoje predsedniško mesto.

Uro nato so dostojanstveni ljudski zastopniki rajali v družbi mladih deklet in se razposajeno podili po trati kakor pred tolikimi, tolikimi leti . . .

Tako je zavestna halucinacija vsega parlamenta pomagala poslancem, da so ohranili dostojanstvo in tradicijo visoke zbornice, ne da bi bili prišli ob zabavo pod milim nebom, ki so se je bili tolikanj veselili . . .

Pierre Lamure

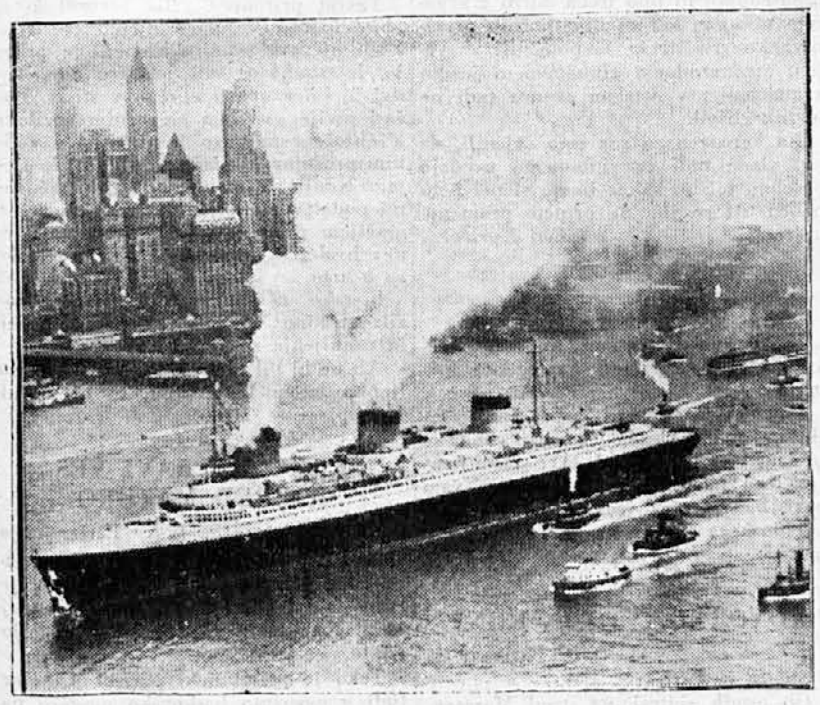

Veleparnik »Normandie« v newyorškem pristanišču

POROČNA EPIDEMIJA

V Ameriki je zavladala pravcata poročna epidemija. Veliko senzacijo je zbudila vest, da se je poročila filmska igralka Lili Damita z irskim igralcem A. Flinnom; v Kalifornijo je prišel leta 1932 z irskim olimpijskim moštvom in potem kar tam ostal. Naša slika kaže oba umetnika po poroki. — Tudi Jackie Coogan, nepozabni nekdanji igralec otroških vlog, se je pred kratkim, ko je dosegel polnoletnost, poročil; vzel je lepo Kalifornčanko Toby Wingovo.

Da odpraviš najtrdovratnejšo nesnago,

vzemi SCHICHTOVO TERPENTINOVO MILO ...in za namakanje Žensko hvalo

Arabec in sobarica

ali:

Kaj se zgodi, če se star jutrovec zaljubi

(u-J) V Parizu, julija

Že šesti križ si je bil zadel Mebarek Hamuda na rame, toda strastna arabska kri mu je še zmerom nagajala. Zapustil je ženo in svoja dva otroka ter jo mahnil na Francosko s trebuhom za kruhom. Naselil se je v Versaillu bliza Pariza in se tam do ušes zagledal v še brhko hotelsko sobarico. Ana Le Bail je bila sicer petnajst let mlajša od njega, toda prav to mu je bilo na njej menda najbolj všeč. Njuna ljubezen je rasla od dne do dne, a z njo je rasla v srcu Mebarekovem ljubosumnost. Začela sta se prepirati in lepega dne je prisolil Arabec svoji »nevesti« krepko zaušnico. Ana je vdano prenašala njegovo sirovost, toda 2. avgusta 1934 je bila njena mera zvrhana. Odšla je — in Mebareku je pokalo srce.

*

Osameljeni Arabec je dobro poznal Anine navade. Natanko je vedel, ob kateri uri in na kateri klopi se odpočiva popoldne v parku. Takoj naslednji dan se je skril z nabitim samokresom v grmu za »njeno« klopjo. Ana je prišla kakor po navadi, nič hudega ne sluteč, in sedla na klop — poleg neznanega mladeniča, trindvajsetletnega Joahima Faya. Tedaj je skočil Mebarek kakor od strele zadet, misleč, da je imela Ana dogovorjen sestanek s svojim novim ljubčkom — in sprožil, divje se peneč svoj samokres. Dve krogli sta do smrti zadeli nedolžnega mladeniča, tretja pa Ano.

*

Arabca so takoj prijeli. Na sodniji se je kesneje izgovarjal, da je njegova »nevesta« Ana nežno objela v pozdrav mladega Joahima, zato je iz ljubosumnosti v hipni duševni zmedenosti ustrelil svojega tekmeca in nezvesto ljubico. Toda priče so ovrgle njegovo izpoved, češ da Ana Le Bail mladeniča sploh pogledala ni, ko je prisedla k njemu. Dognali so celó, da ga Ana še poznala ni.

Ljubosumnega Mebareka Hamudo, »ubogega« in neutolažljivega Aninega ljubčka, so sodniki obsodili na dosmrtno prisilno delo.

*

Mnogo bolje se je pa odrezal na pariški sodniji neki drugi jutrovec Jakiel Poljakov, čeprav je zaslužil za svoje hudobno dejanje prav trdo kazen.

Poljakov, oženjen in oče dveh otrok, je bil ugleden zlatarski pomočnik. Že petnajst let je mirno in srečno živel v Parizu s svojo družino. Nenadoma se je pa vse izpremenilo. Sestra njegove žene se je zaradi nezaposlenosti priselila k Poljakovim. Sara Zemljanskova je bila prej manikêrka, bila je pa zraven lepo, postavno in zmerom veselo dekle. Nič čudnega ni, da je svaku zmešala glavo.

*

Na sodniji se je Poljakov zagovarjal tako: »Ves neumen sem bil za njo in vse noči nisem mogel zatisniti očesa. Osmega februarja sem oddal delo svojemu mojstru, le-ta me je pa hudo oštel zaradi površne izdelave. Vrnil sem se domov ves pobit in zaskrbljen, moja svakinja je pa prepevala v svoji sobi kakor obsedena. To me je strašno razdražilo. Storil sem — sam ne vem kaj.«

Bilo je tako: Poljakov je pograbil v svoji delavnici steklenico galice in jo zagnal svoji svakinji v obraz. Nesrečnica je nekaj dni nato umirajoča dejala: »Svak mi je; prišel je ob pamet.« Res se je tako zdelo, toda sodni izvedenci psihiatri so ugotovili, da je Poljakov popolnoma zdrav.

*

Sodniki so razumeli Poljakovo obupno dejanje in ga obsodili samo na dve leti zapora.

Ženske zmagovalke

Spodnja slika nam kaže Ellen Stephensonvo, najhitrejšo žensko na svetu. Čeprav ji je šele 17 let, je te dni dosegla v Kansas-Cityju v Združenih dr-

žavah nov svetovni rekord v teku na 100 metrov. Pretekla je to progo v 11.4 sekunde, t. j. za 2 desetinki sekunde hitreje, kakor je pred njo znašal ženski svetovni rekord.

PREPOVEDANE RADOSTI

Naš ženski svet sme biti zadovoljen, da ne živi v Avstraliji ne na Kitajskem, naši gospodje si pa lahko čestitajo, da niso na Kubi doma.

Avstralčanke namreč ne smejo v kopališče v kratkih hlačkah in tudi ne s hrbtnim izrezom; guverner jim je predpisal kopalni kostum, ki mora segati od pleč pa tja izpod kolen.

Na Kitajskem so oblastva prepovedala trajno skodranost, visoke pete, obleke brez rokavov, gola meča in barvanje nohtov.

Še hujše je pa v Havani na Kubi. Tamkajšnji župan je namreč izdal ferman, da moški ne smejo brez klobuka na cesto. Kdor se pregreši proti temu, roma v zapor. *(č-L)*

Romantična zgodovina kave

O arabskih pastirjih in kozah, ki so smukale čudno zelišče in vso noč niso mogle zaspati

(o-I) Dunaj, julija

Junak tega romana ni filmska zvezda. Tudi politik ni in ne denarstvenik. Še manj pesnik-vitez ali sportni prvak. Preprost sadež je, a vendar pripoveduje Heinrich Eduard Jakob v svoji novi knjigi »Povest in zmagoslavje kave« na 367 straneh o njem.

Tudi rastlina utegne napraviti kariero, življenje kave nam to potrjuje. Sadež si je osvojil svet! Po malem in v časovnem razdobju več stoletij. Zato je pa njegova zmaga tem zanimivejša, napetejša in popolnejša od vseh karier filmskih zvezd in sportnih prvakov skupaj. Življenjski film kave je film tisočerih senzacij. Ves svet mu je na stežaj odprl svoje najlepše in najmičnejše kotičke: arabsko gričevje, javanske plantaže, Dunaj za časa turških vpadov, Pariz v dobi prosvetljenja, amsterdamska in beneška borza. Glavne vloge igrajo ljudje vseh narodnosti in vseh poklicev: Francozi, Britanci, Nizozemci, Portugalci — kralji in cesarji, diplomati, revolucijonarji, farmarji, pustolovci in špekulantje. Njihove usode zableste le za hip in ugasnejo. Njihovo življenje in hotenje, dejanje in nehanje je vklenjeno v kavni čar, v magično moč te snovi, ki je pomagala predrugačiti svet, ko je ljudem zbistrila in razgibala zaspane možgane — zakaj kava je najgenialnejše »bistrilo«, ki ga nam je dala narava.

KOZE NE MOREJO SPATI

Življenjepis kave se začne — s prečuto nočjo. Vroča, z vzduhom prenasičena noč nad jemenskim gričevjem ... Toda niso ljudje, ki ne morejo spati, ki jih mučita sopara in žeja. Divje koze so, ki se pasejo ob šehodetskem samostanu in že peto noč ne najdejo miru ne počitka. Solnčni zaton jim ni več znamenje, da bi zatisnile rdeče se svetlikajoče oči in položile svoje prišiljene glave na suho zemljo. V zvezdnato arabsko noč se podijo, meketajo in strižejo v topli veter, ki jim kuštra kratke in redke brade. Kaj zlodja jih je obsedlo? Nihče ne ve. Pastirje stoje zaskrbljeni pred šehodetskim opatom. Tedaj jih pošlje po nekaj koz. Ničesar sumljivega ne najde na njih. »Morda so zaužile kakšen strup,« meni opat. »Dobro bo, če jih opazujete!«

Našli so strup! Sijočega obraza prinese drugi dan pastir opatu vejico s temnozelenimi, trdimi listi in z majhnimi, podolgastimi vijoličastimi jagodami. Vejico je bil utrgal v nekem gaju, kjer so bila čudna, štiri metre visoka drevesa do golega obgrizena od koz. Opat vrže listje in sad v skodelico, toda trdo zeleno jedro se ne da zdrobiti batom. Tedaj vzame opat jedrca, jih segreje na peči in vsuje v vrelo vodo — in glej, poseben, vonjav vzduh napolni sobo, težak in oster.

Opat leži na postelji. Polno skodelico črnega, z lastno roko skuhanega prevretka je izpil. In že prične čar delovati; divje se mu pode misli in vsaka misel postaja živa. Soba in njena preprosta oprava dobe ostre, jasne obrise, ki jih njegovo sicer ob tej uri trudno oko hlastno objema. Vse telo mu preveva neznana moč. Isti čar se ponavlja od takrat sleherno noč: kadar udari zvon poslednjič o polnoči, se dvignejo opati in menihi, posrebnejo skodelico rjave, grenke pijače in pokleknejo osveženi in okrepčani k polnočni molitvi. Pobožno hvalijo Stvarnika za čarobni napitek, za »kavah«, »razburilo«, kakor ga od tistih dob imenujejo pobožni bratje šehodatskega samostana.

PREPOVED KAVE

Prekucuh in novotar je novi glavar Meke. Khaira-bega je bil egipčanski sultan postavil leta 1511. za svojega namestnika. In nič mu ni všeč, da odmevajo njegove novotarije v kratkih zabavljicah in šaljivih popevkah, ki se norčujejo iz njegovega hotenja po razbistritvi naroda in opustitvi starih šeg in navad. Kdo so le oni, ki kuhajo te zabavljice in zbadljivke? Seveda ljubitelji kave, sedeči v senci ostebričenih dvoran ob mošejah! Obsedel jih je zlodej, da čenčajo take skrunitve! Kava, kava je kriva! Khair-beg besni, rohni... Toda lenuhi v senci mošej vendar niso njegovi sovražniki. Ne bo jih dal zapreti, ne bo jih kaznoval. Njega bo zdrobil, »kavaha«, razburjajočega, ki je vlil tem postopačem zabavljivost in zbadljivost v nagnite možgane in jim položil posmeh in jedek sarkazem na bogokletni jezik.

Še tistega dne je povabil Khair-beg visoke častnike, učenjake, pismouke in zdravnike v svojo namestniško palačo. Sam vzame v svoje vešče roke predsedstvo posveta, ne posveta, razprave, zakaj pravi pravcati proces je, ki ga je on sam, vsemogočni sultanov namestnik, natvezil kavi. Namestnik je sam predsednik in državni tožilec hkratu. Z neverjetno zgovornostjo preklinja pijačo, ki bega njegove podložnike. S koranovimi surami dokazuje, da je treba kavo uničiti. Zogljenela zrna so pepel, pepel pa pomeni zemljo, a koran prepoveduje uživanje prsti.

Neki stari pismouk se prvi postavi za kavo. Zrno, pravi, gre skozi ogenj. Ogenj pa, simbol čistosti, otrebi in očisti vse. Tedaj izigra Khair-beg svojo najmočnejšo kvarto. Kava preganja spanec, nihče ne more tega tajiti. Alah je pa določil noč za spanje ... Toda tudi to kvarto so mu učeni svetovalci preklali in tudi prihodnjo in ono za njo in še poslednjo! Visoki gospodje sede in se dajejo dolge ure. Govor sledi ugovoru, dokaz protidokazu in ob uri, ko vabi zahajajoče solnce vernike k molitvi, se razidejo. Trudni in hripavi, neodločeni — proces proti kavi odlože na kesneje.

Samo Khair-beg se je bil odločil. Na strehi svoje palače sloni in zre v nočno Meko, v sveto mesto. Mali svetlordeči krogi, svetlikajoči se iz teme, so znova zbudili njegovo jezo. Straža odhaja, kmalu je v svetlordečih krogih, v kavarnah, vse zasedeno, bakrena posoda se trklja po tleh, kavopivci in vojaki se spro, se sprimejo. Dva moža izdihneta pod meči straže. Prva mučenika ljubezni do kave ...

Prihodnji dan izide prepoved točenja kave. »Kava je vzrok spopadom,« pravi odredba. In doba groze se prične za one, ki sleparijo postavo, ki na skrivaj srebajo rjavo dehtečo pijačo ...

Kava je prepovedana! Ali se je mar s prepovedjo končala njena kariera? Ne, šele začela se je! Egipčanskemu sultanu prineso na uho namestnikovo prepoved. Nič kaj ga ne razveseli, zakaj sam je strasten ljubitelj kave. Zato ukine prepoved in Khair-begova sramota se bliskovito raznese po Egiptu, Arabiji, Perziji, Mali Aziji. — Nova sijajna zmaga »kavaha«, »razburjajočega«!

POŽAR V BRAZILIJI

Kava drvi skozi stoletja. Če bi bil Jurij Kolšicki deset minut kesneje stopil v turška skladišča pred Dunajem, bi bili plameni objeli petsto vreč žlahtne kave, ki so jih bežeči Turki pozabili vzeti s seboj. Gospod Kolšiky je pa rešil dragoceno zrnje pohlepnih rok podivjanih bavarskih konjenikov. Kolšicky je postal prvi dunajski kavarnar, prvi kavarnar na svetu.

Kavarna si v diru osvoji ves svet, vseh pet celin. Trgovina iztegne šape po kavi; kavo kupujejo, kavo prodajajo, kava ustvarja milijonarje, kava ustvarja berače ...

Leta 1931. kurijo v Braziliji s kavo. Na smrt so jo obsodili. Nadprodukcija, zastoj prodaje, nizke cene so krilatice, ki so obsodile kavo na smrt v plamenih. Divje se dvigajo ognjeni zublji v nebo, deset kilometrov naokrog gore polja, rdeča megla pokriva pokrajino, sočni vonj se bori z vetrom — dvajseto stoletje je zakurilo grmade ...

Koliko kruha pojemo

(r-O) Haag, julija.

Stanfordska univerza v Kaliforniji je pravkar izdala statistično študijo o tem, koliko je posameznik povprečno pojedel v Evropi kruha od leta 1885 do današnjih dni. Iz nje povzamemo dvoje številk: petletno povprečje v letih 1909 do 1914, to je tik pred svetovno vojno, in povprečje za zadnjih pet let (1929—1934); le-to navajamo v oklepaju.

Francoska	220 kil	(190)
Italija	162 »	(171)
Španska	153 »	(145)
Belgija	197 »	(143)
Angleška	153 »	(135)
Švica	153 »	(133)
Holandska	108 »	(104)
Švedska	57 »	(73)
Norveška	44 »	(63)
Danska	76 »	(69)
Nemška	73 »	(63)
Portugalska	41 »	(60)
Finska	46 »	(43)

Te številke nam povedo dvoje: 1. da pojé Francoz mnogo več kruha kakor kdorkoli drugi, in 2. da je v splošnem zadnjih pet let poraba kruha občutno padla (leta krize!) v primeri s predvojnim petletjem.

(Po »Reviji mednarodnega statističnega zavoda« v Haagu)

Banka Baruch

11, Rue Auber, PARIS (9e)

Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. — Vrši vse bančne posle najkulantneje. — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksenburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Holandija, št. 1458-66, Ded. Dienst; Francija št. 1117-94, Paris; Luxemburgu: št. 5967, Luxemburg

Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice

Pesniki za srce

Najlepše besede, ki so jih ženske kdaj slišale

Dunaj, julija

Neki ženski list je natisnil tole vprašanje:

»*Katera beseda, ki vam jo je kdajkoli v življenju kdo rekel v dokaz ljubezni, je napravila na vas najmogočnejši vtis?*«

Najlepše odgovore — najčistejše ogledalo ženske duše — je uprava lista nagradila. Ti odgovori prav očitno kažejo, kako zelo utegne prepričevalno priznanje ljubezni, kratek, a iskren in od srca izgovorjen stavek dvigniti človeka in mu odvaliti z duše skrbi in gorjé.

Vsi ti moški, katerih besede so tu natisnjene, so vse prej ko pesniki. Preprosti, vsakdanji ljudje naših dni so. Vse ono, kar so dejali svojim ženam v tihih minutah, je sicer skromno, a prisrčno in tako zelo prosto vse puhlosti ljubezenskih fraz, da se zdi kakor beseda iz pesnikovih ust.

Nekaj teh prisrčnih vzklikov nam razodene čisto in globoko občutje onih, ki so jih izgovorili.

*

Deset let sva poročena; zvesta spremljevalca najine življenjske poti sta zmerom skrb in pomanjkanje. Zaradi moževe nezaposlenosti sva preživela marsikateri »suh« mesec. Ob neki prav obupni in žalostni uri mi je moj mož dejal najlepše besede:

»Kolikor nam je hujše, toliko rajši se imava!«

*

Avgusta 1914. Poletni gozd, ki sva nodila po njem, je bil poln ptičjega petja, in najini srci sta pobožno prisluhnili pesmi in ji pripevali. Niti spomnila se nisva skrbi in smrti, niti na to nisva mislila, da je le še nekaj ur najinih, zakaj mož ob moji strani je moral drugo jutro na vse zgodaj na bojišče. Komaj pred nekaj urami sva si izlila srci, sva si povedala, kako zelo se imava rada, in kovala, vsa prežeta sreče, svetle načrte za bodočnost. Tedaj je nenadoma rdeče zažarel obraz zahajajočega solnca. Zdrznila sem se in ga mehko vprašala:

»In če padeš? ...«

»Tedaj, ljubica, je bil ta edini dan poln sreče vreden življenja!«

Padel je ...

*

Najlepše besede v vsem mojem dosedanjem življenju mi je rekel moj »mali mož.« Dvajsetletnega fantiča in štiriletno deklico imam. Nekega dne sem ju presenetila s sladko potico, in med tem ko sta se oblizovala z okusno slaščico, je punčka dejala fantku:

»Jel' da imava midva najlepšo mamico?«

Veliki brat je odgovoril:

»Čeprav ni najlepša, najboljša je pa prav gotovo!«

*

Bolj majčkena sem; marsikdaj mi je bilo tega že žal, toda zaradi tega se nisem nikoli zavedala telesne manjvrednosti, dokler ..., dokler se niso pričeli obme spotikati kajpada »ljubeznivi tovariši.« Od tistih dob sem se zdela sama sebi smešno pritlikava in bila sem hudo nesrečna. Najlepše besede, ki sem jih slišala v tistih dneh obupa, ki so me spet dvignile do samozavesti in mi vlile v žile spet staro življenjsko moč, je prisrčno izgovoril neki moj dober tovariš:

»Vrednosti človeka ne gre meriti po njegovi dolžini, temveč po globini njegove duše.«

*

Najlepše besede sem slišala iz ust svojega moža:

»Ti si me naučila spet moliti!«

*

Bilo je takrat, ko nam je prav trda predla, pa mi je mož nekoč dejal:

»Četudi bi našel zdaj milijone na cesti, bi ostal brez tvoje ljubezni za vekomaj siromak!«

*

Najlepši stavek, ki mi ga je dejal moj fant, je bil tale:

»Tako dobra si kakor moja mati!«

*

Moža imam in ne vem, ali je kje žena, ki ima boljšega. Nedavno se mi je videlo, da ga nekaj mori in rekla sem mu:

»Peter, nekaj mi prikrivaš?«

On me je mirno in prepričevalno zavrnil:

»Nikoli ti ne bom ničesar zamolčal, čeprav bi vedel, da bi te bolelo, zakaj če bi kesneje izvedela nekaj zamolčanega iz drugih ust, bi bil prav gotovo ob tvoje zaupanje, a to mi je najdražje, kar imam!«

Zanimivosti

z vsega sveta

Z jadrnico okoli sveta. Italijanski kapitan Garacci je preplul s svojim prijateljem Dominiccijem v 380 dneh 28 tisoč morskih milj.

*

Podzemeljsko bolnišnico grade v Pragi. Čehoslovaki se že zdaj pripravljajo na strahote bodoče vojne. Sezidati nameravajo podzemeljsko bolnišnico, kjer bodo lahko zdravniki med letalskimi napadi nemoteno vršili svoje človekoljubno delo. Ta bolnišnica bo tako imenitno utrjena, da bodo lahko celo med najhujšim obstreljevanjem izvrševali celo najtežje operacije.

*

Človeka, ki je rešil 750 ljudi, so ubili. V Šanghaju so neznani razbojniki ubili Lia-Taja. Lia-Taj je bil varuh kopališča in je v poslednjih 10 letih rešil gotove smrti 750 ljudi.

*

Zavarovanje psov za življenje sprejema neka londonska zavarovalnica. Dame visoke londonske družbe zavarujejo svoje ljubljence celo za bolezen in operacije, čeprav same niso zavarovane.

*

25 vagonov ledu porabi Praga vsak dan. Letos je poraba ledu v Pragi še mnogo večja, ker vročina čedalje huje pritiska.

*

Zdravilo za gobavost je odkril pariški zdravnik Voldemaire. Zdravilo je preizkusil že na več bolnikih in jih popolnoma ozdravil. Sestava zdravila je za zdaj še skrivnost.

*

78 krat ženin. Ibrahim El Helbabi, 138 letni bogataš iz Kaira, se je 78 krat poročil. Vse svoje življenje je poznal samo eno strast: ženske! Toda hkratu jih ni imel nikoli več ko štiri.

Ob času tiskarske stavke ne pozabite:

1. da »Družinski tednik« tudi med stavko redno izhaja vsak teden in da tudi v bodoče ne bo izostal noben četrtek, ker smatra redno izhajanje za dolžnost do svojih naročnikov in bralcev;

2. da prinaša »Družinski tednik« prav tako kakor v normalnih razmerah tudi zdaj neskrajšana nadaljevanja romana »V naročju sreče« in resničnih doživljajev polkovnika Lawrencea;

3. da je v s a vsebina »Družinskega tednika« vzlic sedanjim tehniškim težkočam najskrbneje izbrana in vestno izdelana;

4. da živi »Družinski tednik« samo od svojih naročnikov, kupcev in inserentov; zato mora zdaj, ko ima zaradi vsiljene mu selitve večje izdatke, tem bolj apelirati na svoje naročnike, da koj prve dni avgusta poravnajo zapadlo naročnino.

Kaj beremo drugod

ANGLEŽI O SVOJIH MINISTRIH

(r-O) London, julija.

Ondan je v poslanski zbornici poslanec Cocks napadel o priliki zunanjepolitične debate zunanjega ministra s temile ne baš izbranimi besedami:

»Ni še dolgo, kar sem dejal, da je bil sir John Simon najbednejši angleški zunanji minister izza časov Ethelrieda, našega kralja pred vlado Viljema Zavojevalca (1027—1087; Op. ured.). Toda ko danes gledam njegovega naslednika, si skoraj želim, da bi bil sir John Simon še ostal na svojem mestu. Sedanji zunanji minister je napravil vse grehe, ki si jih moremo misliti: razbil je fronto, ki smo jo napravili v Stresi, zabil klin v Zvezo narodov in se spečal s Hitlerjem v sramoto britanskega dostojanstva.«

—o—

»MADE IN JAPAN«

(č-W) Pariz, julija.

Nekaj let je tega, kar je keramični industriji v Sèvresu prišlo na ušesa, da njene izdelke ponarejajo. Uvedli so preiskavo in kmalu prišli ponarejevalcem na sled: njihovi izdelki so izvirali iz Združenih držav, iz mesta, ki se imenuje prav tako kakor znamenito francosko središče keramične umetnosti.

Pa niso Američani največji mojstri take ponarejevalne umetnosti; v primeri z Japonci so pravcati šolarčki. Tako na primer izdelujejo Japonci švedske vžigalice v nekem mestu, ki mu je Sweden ime. Tako so ga krstili samo zato, da na svoje izdelke lahko prilepijo z »vso« pravico etiketo »Made in Sweden« — »Izdelano na Švedskem«. Tudi znamenita solingenska rezila dobite na Japonskem: blizu Tokia so namreč premeteni Japonci nalašč v ta namen ustanovili posebno mestece in ga krstili na ime Solingen, da lahko z vso pravico izdelujejo »solingenska« rezila. Seveda niso ta rezila niti senca v primeri z robo nemške solingenske tovarne ...

Francoski list, ki to navaja, poudarja, da ni še nobenemu francoskemu industrijcu, ki ima svojo tovarno v Viennu (mestece s 24.000 prebivalci v departmanu Isère; Vienne je pa obenem tudi francoska oblika Dunaja) ali v Valenci (31.000 prebivalcev; departman Drôme) šinilo v glavo, da bi prodajal svoje izdelke kot dunajske ali pa iz slavne španske Valencije ...

—o—

NEVSAKDANJI KONGRES

(r-O) Budimpešta, julija

Pravkar se je vršil v Frankfurtu na Nemškem kongres, ki je pač edini svoje vrste. Sestalo se je namreč več ko 15.000 gluhonemih z vseh koncev Evrope, da se pogovore o problemih, ki jih jim zadaja njihova nesreča. Na kongresu so se vršile živahne razprave in debate; toda predsedniku ni bilo treba miriti z zvoncem nikogar, ker ni bilo bučnih prepirov: kongresisti so se pomenili v svojem mednarodnem gluhonemem jeziku z znamenji; v ostalem zvonca tudi ne bi bili slišali.

Na kongresu so soglasno sklenili, da naj vlade tudi za gluhoneme uvedejo posebno ločilo, kakor imajo slepci belo palico, da se jim ne pripete prometne nesreče. *(»Esti Kurir«)*

—o—

ČUDOVIT SPOMIN

V Newyorku živi mož, ki se pač lahko z vsakomer pomeri, kar se tiče spomina.

Ime mu je Bernard Zufall (po naše: slučaj) in je po rodu Nemec. Ta mož se je naučil na pamet vseh 1117 strani newyorškega telefonskega imenika in vam pove na izust za vsakega newyorškega telefonskega naročnika, katero številko ima. *(w-W)*

—o—

TOVORNI AVTO IN KONJ

(q-P) Pariz, julija

Sličica iz Pariza:

Ob osmih zjutraj, na strmi Marceaujevi aveniji. Pravkar je bil škropilni avto odbrizgal svojo jutrnjo dolžnost: asfaltirana cesta se sveti ko drsališče. Sredi avenije, tam kjer je strmina najhuja, vleče konj težak voz, obložen s papirjem. Drsi mu, zato se ne upa prehitro; s kratkimi koraki sopiha navkreber. Voznik ga bodri — a kako naj se izmučeno kljuse bori s strmino in še s spolzkostjo hkratu?

Takrat priropoče velik tovorni avto, obložen z opeko. Tudi njemu gre trda. Tudi njegovi »konji« hropejo in prhajo. Iz izpuha se vali gost črn dim. Tedaj je šofer opazil vprego v stiski. Počasi zavije s svojim mogočnim vozilom k obloženemu vozu in pritisne z velikim prožnim odbijačem od zadaj k njemu. Konju je mahoma laglje; začudeno podaljša korak in jo jame skoraj z veseljem rezati v breg. Voznik se obrne; hvaležen nasmeh je šoferju plačilo za uslugo.

In tako sta oba voza brez truda zvozila strmino: simbol vzajemne pomoči in usmiljenja z garajočo živaljo.

Ali ne bi bil ta prizor kakor nalašč za ljubko basen Lafontainu, če bi slavni basnopisec še živel? *(»Jour«)*

—o—

KAKO NAPRAVI VES RAZRED MATURO

(x-K) Pariz, julija

Na Francoskem se vrše te dni zrelostne skušnje. Prosvetno ministrstvo je razposlalo kot svoje zastopnike po vsej deželi pariške profesorje, da nadzirajo izpite.

Tako je prišel neki pariški profesor tudi v neznatno baskovsko mestece na južnem Francoskem. Razdelil je maturitetne naloge med kandidate, nato je pa z orlovskimi očmi stregel po razredu, da ne bi nihče sleparil. Mož je bil videti zelo nezaupljiv, vzlic temu ni pa

GROF MONTE-CRISTO

Roman

Napisal Aleksander Dumas

97. nadaljevanje

Po julijski revoluciji na gradu Ifu ni bilo več jetnikov. Čeprav je grof to vedel, ga je vzlic temu oblila mrzla zona, ko je stopil pod obok in se jel spuščati po črnih stopnicah v globino. Vprašal je, ali je ostal še kateri ječar iz dobe restavracije. Ne; vse so bili odpustili ali so jih pa poslali drugam. Hišnik, ki mu je razkazoval kastel, je bil tu v službi šele od leta 1830.

Prišla sta v njegovo nekdanjo celico. Videl je medli solnčni žarek, kako se plaho vtihotaplja skozi ozko lino, prav tako kakor nekoč; videl je prostor, kjer je nekoč stala njegova postelja, in za njo je ugenil po novejši zidavi luknjo, ki jo je bil izvrtal abbé Faria.

Monte-Cristo je začutil, kako so se mu zašibila kolena; primeknil si je leseno pručico in sédel nanjo.

»Ali pripovedujejo razen o Mirabeaujevem jetništvu še kakšno drugo istorijo o tem kastelu?« vpraša nato. »Gotovo imajo te mračne ječe svoje posebno ustno izročilo.«

»Da, gospod,« pritrdi hišnik. »In baš o tejle celici mi je ječar Antoine pravil čudno povest.«

Monte-Cristo vztrepeta. Antoine je bilo ime njegovemu ječarju. Skoraj ga je bil že pozabil in tudi njegov obraz se mu je bil že zdavnaj izgubil iz spomina. Toda ob omembi tega imena ga je tisti mah zagledal v duhu pred seboj z gosto zmršeno brado, rjavim jopičem in svežnjem rožljajočih ključev v rokah.

»Ali naj gospodu povem to povest?«

»Da,« povejte mi jo!«

In od groze, da bo zdaj poslušal svojo lastno povest, se Monte-Cristo krčevito prime za prsi, kakor bi hotel zadušiti razbijanje svojega srca.

»V tej celici,« jame pripovedovati hišnik, »je bil pred davnim časom zaprt zelo nevaren jetnik, tem nevarnejši, ker je bil silno prekanjen in zvit. V istem času je bil v kastelu zaprt še nekdo drugi; ta jetnik pa ni bil hudoben; bil je ubog prismojen duhovnik.«

»Ah! Kakšne vrste je bila njegova prismojenost?«

»Ponujal je milijone, če bi ga izpustili.«

Monte-Cristo upre oči v nebo, toda neba ni videl; zastiral mu ga je kameniti strop. In spomnil se je, da ni ležal nič manj gost zastor na očeh tistih, ki jim je abbé ponujal svoje zaklade.

»Ali sta se jetnika lahko shajala?«

»O ne, gospod; to je bilo strogo prepovedano. Toda znala sta to prepoved prekrižati, ker sta izkopala podzemeljski rov med svojima ječama.«

»Kdo ga je izkopal?«

»Mlajši kajpak, zakaj bil je iznajdljiv in močan, stari abbé pa star in nadložen; vrhu tega je bil njegov razum preveč zmešan, da bi bil mogel priti na tako misel.«

»O, vi slepci!« zamrmra Monte-Cristo.

»Toliko je gotovo,« povzame hišnik, »da je mlajši izkopal rov. A s čim? Tega nihče ne ve; izkopal ga je, to drži. Le poglejte, še zdaj se vidi!«

S temi besedami pokaže s svetilko na zid.

»Ah, da, res!« zamrmra Monte-Cristo komaj slišno, tako mu je šlo to pripovedovanje do živega.

»To dokazuje, da sta bila jetnika med seboj v zvezi. Kako dolgo, živ krst ne ve. Nekega dne je pa stari jetnik zbolel in umrl. Ali uganete, kaj je storil mlajši?...«

»Nu?«

»Zanesel je mrtvega duhovnika v to celico, ga položil v svojo lastno posteljo z obrazom k zidu in zadelal luknjo, sam je pa zlezel v mrtvečevo vrečo. Ali ste že kdaj slišali kaj takega?«

Monte-Cristo zapre oči; v duhu je spet doživljal vse tiste grozote, ki so ga takrat obhajale v mrzli ruševinasti vreči.

Hišnik pa povzame:

»Poslušajte, kakšen je bil njegov načrt. Mislil je, da tudi v Ifu mrtvece zagrebejo, in tako si je dejal, da se bo že kako izkopal iz groba. Toda v njegovo nesrečo so imeli v kastelu Ifu drugačno navado: mrtvecem so namreč privezali železno kroglo na noge in jih zagnali v morje. Tako so tudi njega vrgli z galerije v globino. Drugo jutro so našli v njegovi postelji pravega mrtveca in tako je vsa stvar prišla na dan. Zakaj grobarja sta potem izpovedala — prej se nista upala — da sta v trenutku, ko sta zavihtela truplo, zaslišala strahovit krik, a že prihodnji mah so ga udušile peneče se vode.«

Grof je težko sopel; znoj mu je lil po čelu in tesnoba mu je stiskala srce.

»Ne, ne,« zamrmra. »Hotel sem pozabiti, pa ne morem. Srce kriči po maščevanju. — In jetnik?« vpraša na glas. »Ali ste še kdaj kaj slišali o njem?«

»Ne, nikoli. Saj razumete, le dvoje je bilo mogoče: ali je plosko priletel v morje, in ker je padel petdeset čevljev globoko, je moral biti pri priči mrtev...«

»Saj ste rekli, da so mu železno kroglo privezali za noge; torej je moral navpično strmoglaviti v vodo.«

»Ali je pa, kakor ste rekli, priletel navpično, in potem ga je krogla potegnila v globino. Siromak!«

»Ali vam ga je žal?«

»Kaj mi ga ne bi bilo! Takšna smrt! Čeprav je bil tako rekoč v svojem elementu.«

»Kaj hočete reči?«

»Pravili so, da je bil nesrečnež po poklicu pomorski častnik; zaprli so ga zato, ker je bil bonapartist. — Ali bi si gospod hoteli še kaj ogledati?« vpraša nato hišnik.

»Da, rad bi videl celico ubogega abbéja.«

»Aha, številko 27?«

»Da, številko 27,« ponovi Monte-Cristo.

In zazdelo se mu je, kakor da še zmerom sliši Farijev glas, kako mu skozi zid pravi svojo številko.

»Pojdite z menoj!«

»Počakajte, hotel bi si še poslednjič ogledati to celico.«

»Ravno prav,« meni vodnik, »ta čas pa stopim po ključ, ker ga nimam pri sebi. Náte svetilko, pustil jo bom pri vas.«

»Ne, vzemite jo kar s seboj!«

»A potem boste brez luči.«

»Tudi v temi vidim.«

»Prav tako kakor on!«

»Kateri on?«

»Številka 34, ki je bil tu zaprt. Pravili so, da se je tako privadil temi, da bi bil v najtemnejšem kotu svoje mračne celice našel iglo.«

Vodnik odide s svetilko.

Grof je resnico govoril; komaj je bil nekaj minut v temi, ko je že razločil vse kakor o belem dnevu.

»Da,« si pravi, »to je tisti kamen, ki sem posedal na njem! Tu so sledovi mojih pleč, ki so pustila odtis v zidu, tu sledovi krvi, ki se mi je vlila iz čela, ko sem si hotel razbiti glavo ob zidu! O, in te številke!... Kako dobro se jih spomnim! Napisal sem jih tisti dan, ko sem računal starost svojega očeta, hoteč dognati, ali ga bom našel živega, če bom še kdaj prost, in Merecèdina leta, da bi vedel, ali jo bom še srečal v življenju. Takrat sem še upal; nisem računal z lakoto ne z iznevero!«

In grenak usmev zaigra grofu okoli ustnic.

Na nasprotnem zidu se ustavi njegov pogled na napisu, ki se je še zmerom belo lesketal na zelenkastem kamnu: O, B o g, o h r a n i m i s p o m i n!

»Da, da,« se pikro nasmehne grof, »to je bila edina molitev poslednjih let mojega jetništva; nisem molil za prostost, za spomin sem prosil Boga, ker sem se bal, da ne bi prišel ob pamet in vse pozabil. O, Bog, bodi zahvaljen; ohranil si mi ga in ničesar nisem pozabil!«

Takrat prodre v ječo odsev plamenice. Hišnik je prihajal, da odpelje tujca po podzemeljskem hodniku v ono drugo celico.

Tudi v abbéjevi ječi so navalili na Monte-Crista davni spomini. Prvo, kar mu je udarilo v oči, je bil poldnevnik, narisan na zidu; po njem je abbé Faria presodil, koliko je ura. Potlej so se mu ustavile oči na ostanku postelje, kjer je nesrečni jetnik umrl.

Toda ob pogledu na to grofa ni obšla tesnoba kakor v njegovi celici; čudna mehkoba je bila v njegovem srcu in dve solzi sta mu spolzeli po licih.

»Tukajle,« pove vodnik, »je živel prismojeni abbé; skozi tale rov je pa prihajal k njemu mladi jetnik.« S temi besedami pokaže Monte-Cristu vhod v rov, ki ga v tej celici niso zadelali. »Iz barve kamna,« povzame nato, »je neki učenjak presodil, da sta se shajala najmanj svojih deset let. Siromaka sta se morala hudo dolgočasiti!«

Dantès seže v žep in dá par zlatnikov možu, ki ga je že dvakrat pomiloval, čeprav ga ni poznal.

Hišnik vzame denar, meneč, da so srebrniki; toda pri luči svetilke spozna, da ima v rokah suho zlato.

»Zmotili ste se, gospod!«

»Zakaj?«

»Dali ste mi cekine.«

»Vem.«

»Torej jih smem z mirno vestjo obdržati?«

»Da.«

Hišnik začudeno pogleda Monte-Crista.

»Še so poštenjaki na svetu!« zamrmra grof.

»Oprostie, gospod,« zmaje vodnik z glavo; ni mogel verjeti v tolikšno srečo. »Ne razumem vaše velikodušnosti.«

»In vendar, prijatelj, je stvar na moč priprosta,« odvrne grof. »Bil sem nekoč sam pomorščak, zato mi je šla vaša zgodba do srca.«

JEAN CHIAPPE, novi pariški župan

nič rekel, ko je videl nekega maturanta, kako je vrgel zmečkan kos papirja skozi odprto okno na cesto; še na um mu ni prišlo, da bi utegnila biti po sredi kakšna nepravilnost.

Ni minilo pet minut, ko je začel spodaj na cesti popevati neki poulični pevec. Ker je pel baskovski, ni profesor ničesar razumel; tudi se mu ni zdelo nič čudno, da so se maturanti prav takrat vneto sklonili na svoje zvezke in hiteli pisati, da je kar škripalo. Nevidni pevec jim je namreč pel prevod latinske naloge, tako da so jo učenci brez težav prevedli v francoščino.

Razrednik je sicer sleparijo pri priči izpregledal, ker je bil domačin. Rekel ni pa nič; še vesel je bil, da je dijakom zvijača tako dobro uspela, saj je dobil tudi on pohvalo, ker je ves razred tako imenitno »napravil« izpit iz latinščine. *(»Prager Tagblatt«)*

—o—

ŠTUDIJSKO POTOVANJE

(r-O) Stockholm, julija

Stockholmska mestna svetovalca W. Borgquist in H. Fransen sta pred kratkim dobila nalog, da odpotujeta v Pariz in si tam ogledata vse važnejše mestne naprave, oskrbo Pariza s pitno vodo in ureditev uličnega prometa.

Delegata sta se res odpeljala v francosko prestolnico in tam sta še prezgodaj in na lastni koži izkusila, kaj pomeni pariški promet. Komaj sta namreč stopila v taksi, da se odpeljeta na neko konferenco, se je njun avto že z vso silo zaletel v drugega. Potolkla sta se tako hudo, da so ju morali namestu na konferenco kar koj odpeljati v bolnišnico; tako bosta imela priložnost dodati svojemu študiju še proučevanje pariških bolnišnic... čeprav tega prej nista imela na programu. *(»Dagens Nyheter«)*

—o—

TAKO DELAJO ANGLEŽI

(j-W) London, julija

Angleži so se zadnje čase vrgli z vsemi silami na to, da bi kar najbolj omejili prometne nesreče. Izdali so posebno strog pravilnik za avtomobilski in pehotni promet na vsem področju Velike Britanije; ta pravilnik ureja sleherno podrobnost, ki je v zvezi z ulico.

Toda mister Belisha — tako se imenuje angleški prometni minister — se s tem še ni zadovoljil. Ni zadosti, si je dejal, če izdam nov pravilnik; treba je ta pravilnik tudi dati na znanje slednjemu državljanu. Zato je odredil, da ima ministrstvo razposlati novi prometni pravilnik prav vsem prebivalcem Velike Britanije.

Tako so te dni tudi storili. Natisnili so 60 milijonov izvodov in jih razposlali širom države. Tiskovine so tehtale 335 ton; nič manj ko 34 vagonov je bilo treba za prevoz.

Ali bi bili romanopisci veseli, če bi kdaj doživeli tolikšno naklado!

ČUDEŽNA URA

(x-W) Rim, julija

Neki dunajski urar je podaril papežu veleduhovito sestavljeno uro. Napravil jo je v obliki globusa in krstil na ime »evharistične ure«. Znotraj globusa je vdelana električna žarnica, kazalci te ure pa pokažejo ob sleherni uri podnevi in ponoči vse tiste kraje na zemlji, kjer takrat služijo mašo.

Tako bo sveti oče mogel samo z opazovanjem te izredne ure prisostvovati mistični simfoniji vernikov vesoljnega sveta, zbranih ob katerikoli uri pri cerkvenem opravilu. *(»Intran«)*

—o—

URUGVAJ ALI PARAGVAJ?

(d-O) London, julija

Če kdo izmed nas, navadnih smrtnikov zamenja južnoameriške republike med seboj, naj še bo. Malo nerodnejša je pa stvar, ako se kaj takega pripeti britanskemu zunanjemu ministrstvu.

Ondan smo namreč brali tale uradni popravek:

»Po pomoti smo včeraj napisali, da je sir Neville Meyrick Henderson, poslanik Nj. Vel. kralja Jurija v republiki Argentini, postal obenem tudi pooblaščeni minister pri republiki *Urugvaju*. Pravilno je: pri republiki *»Paragvaju«*.

(Po »Sunday-Timesu«)

— nova Elida Ideal-krema. Vprašajte svojega trgovca. Poizkusite! Njen učinek Vas bo prijetno iznenadil. Zakaj to je novo na njej:

izboljšana kakovost
požlahtnjen vonj
povečana tuba
popoln učinek

Ona se vleze takoj v kožo — odpravi, ker ima v sebi „hamamelis virginica" majhne poškodbe na polti, nečistoto in velike kožne znojnice. Ona je idealna podlaga za puder — varuje pred prahom, vetrom in slabim vremenom — napravi polt medlo in enakomerno lepo.

NOVA

ELIDA IDEAL KREMA

BREZ MAŠČOBE
in
ELIDA CITRON COLD CREAM
za čiščenje
in prehrano kože

Izvrsten je Dr. O E T K E R - ja glas, prodrl je v najmanjšo gorsko vas!

23. nadaljevanje

»Njej ne bi bilo nič, če bi prilovu za srečo tvegala par milijončkov; tudi če bi jih izgubila, kakor vi trdite, bi bil njen oče še zmerom zadosti bogat, da bi lahko prebolel tako izgubo — samo da bi bila njegova hči srečna.«

In Suzana se je obrnila in šla; ta dolgi in mučni razgovor jo je bil vidno razburil.

Ko je zaprla vrata za seboj, se je Kreuger obrnil k svoji ženi.

»Ali si jo videla? To naj bo naša prejšnja Suzana, tista Suzana, ki je bila toli ponosna na svoje bogastvo? Jo slišiš? Fantazira ti o možitvi z bogve kakšnim lakotnikom. Prav tega bi mi manjkalo! Naj se le pazi! Povem ti, da mene noben praznožepi lepotec ne bo pretental; rajši razdelim vse svoje imetje v dobrodelne namene — vse, do poslednjega vinarja, samo da zanjo ne bo nič ostalo.«

Stari Kreuger je bil od jeze kar zaripel v obraz.

Takrat so se vrata spet odprla in na pragu se je prikazala Suzana. Bila je mirna, le nenavadno bleda.

»Tako sta kričali, oče, da sem morala vse slišati. Veseli me, da sem spoznala vaša očetovska čuvstva. Če bi kdajkoli prišla v mučno zadrego, da bi morala izbirati med vašimi predsodki in možem, ki bi ga ljubila, bom poslej vedela, za kaj naj se odločim.«

»Rotim te, Suzana, ne kljubuj očetu po nepotrebnem, ko sama praviš, da ne gre zares.«

»Lahko bi pa kdaj šlo. Vem samo to, da bi moj oče iz ljubezni do denarja žrtvoval svojo hčer. Sami ste slišali, mati.«

Deklica je drgetala od razburjenja.

»Pomiri se, otrok. Saj ni vredno besed!«

A tudi oče je prišel ob svojo hladnokrvnost.

»Da, tako sem rekel, in ponosen sem na to!« je zavpil in udaril s pestjo po mizi. »Nisem zato vse življenje garal, da bi prišel takle pritepenski zet v mojo hišo in se pasel s sadovi mojega dela.«

»Ali sem mar jaz kaj pripomogla k vašemu bogastvu? Zato mislim, da nisem dolžna nositi njegovih posledic. Ne vem, kaj mi je usoda namenila, reči pa smem, da se bom borila za svojo srečo, naj se zgodi kar hoče!«

»Molči, Suzana, zapovem ti!« je kriknila Kreugerjeva žena in prijela deklico za roke.

Videč, da oba molčita, je mirneje povzela:

»Zakaj se razburjata zaradi stvari, ki jih sploh ni in jih mogoče nikoli ne bo? Suzana se še ne misli možiti in njen oče ji hvala Bogu tudi še ni odrekel pristanka.«

»Ne, toda lahko bi se zgodilo, da bi ga!«

»Saj to je tisto!«

»Ali mislita spet začeti?«

»Ne, mati; leči grem.«

Stopila je h gospe Kreugerjevi in jo poljubila.

»Do svidenja, mati ... in hvala vam! Vi ste vsaj lepo govorili z menoj. O, vem, z vami bi se lahko mirno pomenila o teh stvareh.«

»Ne, hči, pomenkov ne maram! Kdor ima pomenke na jeziku, je v mislih že pripravljen na popuščanje. Popuščanja boš pa pri meni zaman čakala. Le s takimi načeli sem v življenju kam prišel.«

Suzana ni odgovorila. Toda ko je odšla, ni poljubila očeta kakor po navadi.

Po njenem odhodu je zavladala v salonu mučna tišina.

Prvi je izpregovoril stari Kreugr; kakor bi se bal, da bi ga hči mogla tudi zdaj slišati, je tiho dejal:

»Le kaj jo je nocoj pičilo, da je načela to vprašanje?«

»Zmešana Molly Burkova je vsega kriva, ona in njene abotne moderne teorije o pravici do sreče. Saj veš, da brenče take misli vsem mladim dekletom po glavi.«

»Poizvedeti bom moral, ali mi res česa ne prikriva ...«

»Ne bi rekla. Saj sam vidiš, kako neskrbna je vselej, kadar zvečer kam gremo. Če bi bila zaljubljena, se ne bi mogla delati tako mirno.«

»Kaj pa njeni plesalci?«

»Mar so ji! Sicer ji pa tudi do plesa ni več Bog ve kaj. Zdaj je še najrajši s svojimi prijateljicami.«

»Pa vendar: saj vidim, da se plazi za njo cela tropa oboževalcev kakor kometi.«

»Kolikor jaz vem, se Suzana za nobenega od njih niti ne zmeni.«

»Kaj naj bo pa potem?«

»Kaj vem! Ne zmeni se za nikogar, če pa s kom govori, je z njim milostna kakor kraljica.«

»Seveda, ko ji je samo eden v mislih!«

»Dostikrat sem jo opazovala, ko se ji še sanjalo ni, da jo imam v očeh; reči moram, da nikoli nisem videla, da bi ji bil kateri moški v mislih.«

»To me veseli.«

»Samo prijatelj, reči ti moram ... malo prej si bil pa le preveč glasan.«

»Tako, zdaj mi pa še ti pridi s temi neumnostmi!«

»Daj, poslušaj me rajši. Zmerom je bolje, da se človek ne prenagli. Če je imela Suzana, ko naju je tako izpraševala, kakšno skrito misel ...«

»Potem zdaj ve, koliko je ura.«

»Na žalost; zakaj poslej se ne bo nikoli več upala načeti ta pogovor.«

»Tem bolje; me vsaj ne bo prisilila, da bi ji vnovič rekel ne.«

»Tem slabše, pravim jaz, ker ne bova ničesar izvedela; da se je težko boriti proti nečemu, česar ne poznaš, ti pa ne bom pravila.«

»O, seveda, če se postaviš na takšno stališče ...«

»Z drugega stališča ne bi bila stvar nič drugačna. Če gre res za Suzanino življenjsko srečo, mislim, da bi bilo dobro, ako bi si malo pobliže ogledal njenega izvoljenca, preden bi ga odbil.«

»Nikoli, če bi bil brez denarja!« je zavpil Kreuger.

»Pst! Nikar tako ne kriči! Saj ni treba, da bi naju spet slišala.«

»Kako se ne bi srdil, ko pa vidim pri tebi samo popuščanje!«

»Če je tako, moram reči, da ima punca prav. Tvoje bogastvo je zanjo samo nesreča. Saj tudi ti nisi tako gledal na denar, ko si jemal njeno mater. In jaz ti takisto nisem položila milijonov pred noge, ko si me prišel prosit za roko.«

»To je bilo vse kaj drugega. Ali sem ji mar odrekel pravico do izbere? Saj ne zahtevam drugega, kakor da se odloči za katerega od tistih, ki se mi je zde vredni. Nekaj sem jih ji že predstavil.«

»Kaj hočeš, ko ji pa nobeden ni všeč!«

»Ji bom pa druge poiskal.«

»Mogoče si pa tistega, ki bi ga bila voljna vzeti, že zavrnil?«

»Tem slabše zanj!«

»Tem slabše tudi zanjo!«

»Veš kaj, tvoje govorjenje mi gre že na živce. Saj nisem brez srca: praktičen kupčijski človek sem, ki ne mara ničesar prepustiti slepemu slučaju. Če se misliš še ti zavzemati zanjo ...«

»Nikar se tako ne razvnemaj!«

»Takšno ravnanje mi narekuje želja, da bi jo videl srečno.«

»O tem prav nič ne dvomim.«

»Potem mi pa nikar ničesar ne očitaj!«

»Vseeno mislim, da bi bilo dobro, če bi se malo ustavil pri mojih pomislekih.«

»Čemu?«

»Prav; pa pustiva ta razgovor.«

Toda čeprav nista nič več govorilo o tem, je moral oče toliko več misliti na to. In ko se je pozno ponoči odpravljal spat, se je nehote ustavil pred spalnico svoje hčere.

»Potem pa napravi otrokom dobro, če moreš!« je zagodrnjal. »Kdo bi mi rekel, da hodijo tej deklini take neumnosti po glavi!«

VII

Ob desetih dopoldne je bilo, ko je Suzana resno, a odločno pozvonila pred vrati Jeanovega stanovanja.

Iz kratke brzojavke, ki ji jo je mladi Rus poslal iz Londona, preden se je odpeljal nazaj, je presodila, da se je vrnil ponoči. Pred odhodom se je bil Jean poslovil od Kreugerjevih; zato je vedela, da se ne bo več oglasil pri njej doma. In ker se ni z njim dogovorila za nikak sestanek, je sklenila sama iti k njemu, da mu prinese obljubljeni odgovor.

Na njeno zvonjenje je odprla še precej mlada gospodinja.

»Gospod Nižinskij?« je vprašala Suzana.

»Gospoda zdajle ni doma.«

Videč, kako se je deklici raztegnil obraz od razočaranja, je pa dodala:

»Najbrže bo kmalu prišel.«

»Saj se je ponoči vrnil iz Londona, ne?«

»Da, gospa.«

»In vam ni ničesar naročil, če bi hotel kdo z njim govoriti?«

»Ničesar.«

»Tudi telefoniral vam ni zjutraj? Pričakujem namreč neko obvestilo od njega.«

»Ali bi mi gospa izvolili povedati svoje ime?« je vprašala gospodinja. Suzanina gosposka zunanjost jo je vidno zmedla.

»Suzana Kreugerjeva.«

Gospodinji se je izvil vzklik presenečenja.

»O, gospodična, oprostite, da sem vas pustila kar pred vrati ... Gospod se bo gotovo jezil, da vas nisem povabila v sprejemnico. Izvolite naprej, prosim, in ne zamerite! ...«

Kazala je mahoma tako vnemo in spoštljivost, da se je Suzana nehote nasmehnila. Tudi ta ženska je vedela prav tako kakor Natalija Petrovna v Visočanih, kaj pomeni mlademu Rusu njeno ime.

»Saj nisem mogla vedeti!« se je še zmerom opravičevala. »Še pred nekaj dnevi me je gospod Aleksander oštel, ker sem pustila neko damo k njemu.«

»Mislim, da jih zaradi mene ne boste slišali,« se je nasmehnila Suzana, vsa srečna, da se njeno pripovedovanje tako na las ujema s tem, kar ji je pravila Molly.

»O, saj vem! Gospod je že več tednov pripravljen na obisk blagorodne gospodične.«

Pokazala je na šopek cvetlic v vazi na pisalniku.

»Te cvetlice moram po njegovem naročilu vsako jutro premeniti s svežimi. Moje delo ni bilo zaman, ko je gospodična vendar že prišla.«

Suzana se je vsa zardela ganjeno zahvalila. Po toliki krizi obupa, ki jo je prestala zaradi Jeana, ji je sleherni dokaz njegove ljubezni tako neskončno dobro del.

Stopila je k vazi, si izbrala eno izmed cvetk in si jo zateknila za nedrije. Potem se je razgledala naokoli.

»Ali tu prebiva gospod Nižinskij?« je vprašala.

»Da, ta soba mu služi za delovni kabinet in za salon, kadar ima prijatelje v gosteh. Tamle je njegova spalnica, v ozadju pa kabinet. Moj mož in jaz imava pa kuhinjo in dve sobi na dvorišče.«

Suzana je stopila naprej do praga sobe, ki ji je gospodinja izdala, da je Jeanova spalnica. Vsa zamišljena si je ogledovala stanovanje, kjer se je odigravalo intimno življenje njenega šoferja. Bilo je preprosto, brez slehernega razkošja, a vendar udobno in urejeno okusno in z izredno izbranostjo.

To se ji je zdelo kar prirodno, kakor vse, kar se je nanašalo na mladega Rusa. Isto izbranost, ki ga je vodila pri izberi obleke, je izdajala tudi oprema teh dveh sob.

Ko je Suzana tako hodila med temi zidovi, je stala neprestano v duhu pred njo ponosna in mirna podoba Saše, in tako toplo in pokojno ji je bilo pri srcu; instinktivno je čutila, da se pri tem človeku ne doma ne zunaj nobena ženska ne bi čutila zapostavljene.

Do tod je prišla v svojem razmišljanju, ko je zaslišala škrtanje ključa v ključavnici.

Obrnila se je in zagledala Jeana v predsobju.

Mladi Rus je še ni bil opazil; ravno je obešal klobuk na kljuko. Njegov nekoliko shujšani obraz se ji je zdel čudno žalosten.

»Nič novega? Nikake pošte?«

Gospodinja je stala za njim; odgovorila je:

»Neka dama je prišla, gospod... gospodična Suzana.«

Sunkovito se je obrnil in uzrl deklico.

»Vi!« je vzkliknil ves zmeden. »Vi ste prišli!«

Proti debelosti

uporabljajte neškodljive

Slatinske tablete

za hujšanje

sestavljene iz naravnih mineralnih soli in rastlinskih ekstraktov

Proizvaja: apoteka

MR. BAHOVEC, LJUBLJANA

V vseh lekarnah 100 tabl. Din 46·—, 200 tabl. Din 74·—.

Reg. No. 142/3 od 10. VII. 34.

NAGRADNO TEKMOVANJE JUGOSLOVANSKIH HARMONIKARJEV

bo 15. septembra t. l. na velesejmu v Ljubljani. Tekmovanja se lahko udeleži vsak harmonikar iz Jugoslavije, ki pa se mora pismeno prijaviti uradu velesejma v Ljubljani najpozneje do 20. avgusta tekočega leta.

Tekmovalo se bo:

I. skupina: diatonična harmonika:
a) lažja skupina za začetnike,
b) težja kategorija za dovršene igralce.

II. skupina: Kromatična harmonika:
a) lažja kategorija za začetnike,
b) težja kategorija za dovršene igralce.

III. skupina: Mladinsko tekmovanje za tekmovalce do 12. leta starosti. Mladina lahko igra:
a) na diatonični harmoniki,
b) na kromatični harmoniki.

IV. skupina:
a) tekmovalci-profesijonali,
b) proizvajalci in trgovci harmonik.

V. skupina: Ansambli. Kot posebna skupina se dopuščajo k tekmovanju tudi ansambli, največ kvinteti (pet instrumentov). V poštev pride zlasti Schrammel in Jazz in se morajo predvajati skladbe, v katerih je harmonika potrebna.

VI. skupina: Tekmovanje za prehodni pokal in naslov jugoslovanskih prvakov za leto 1935-36 na diatonični in kromatični harmoniki. Tekmovanja se lahko udeleži vsak tekmovalec, ki se čuti dovolj močnega tekmovati za naslov jugoslovanskega prvaka. Pokal preide v tekmovalčevo trajno last, če zmaga v isti kategoriji (diatonične ali kromatične harmonike) trikrat zapored ali petkrat v presledkih.

Harmonikarji, ki žele tekmovati, naj se priglasijo uradu velesejma čimpreje, nakar dobe brezplačno podrobnejša navodila. Za dobre tekmovalce vsake skupine in kategorije, izvzemši IV. skupino, so predvidene lepe nagrade, kolajne ali diplome. IV. skupina se nagradi samo z diplomami.

Kdor je malokrven, bled

in sploh slabega zdravja, naj rabi najnovejšo zdravilno specialiteto, ki se imenuje „FERRODOVIM“. Zanesljivo sredstvo in zelo dobro zdravilo s kininom za vse tiste, ki prebivajo v nezdravih (močvirnih) krajih, kjer trpi staro in mlado zaradi malarije in drugih nalezljivih bolezni. „FERRODOVIM“ daje izreden apetit (voljo do jedi) in zelo hitro osveži vsakogar, komur je katera bolezen načela zdravje. Za dober uspeh zadoščajo dve do tri steklenice.

„FERRODOVIM“ BOGDANOVIČA pošilja po pošti Mr. Ph. A. Mrkušič, lastnik lekarne Bogdanovič v Mostaru. Cena steklenici Din 40-, tri steklenice Din 110·- franko poštnina.

Oglas reg. pod S Br. 6682.32

„Najboljši Dr. OETKER-ja so preparati“! kdor jih pokusi, trdi vsaki.

Prigoda v ekspresu

Novela

Prijetna družba se nas je zbrala v gostoljubnem salonu gospe Haasove. Pripovedovali smo si same grozotne dogodivščine in ni nam šlo za enega mrtvega več ali manj.

»Tako, gospa, zdaj pa še vi eno!« smo silili gospodinjo.

»Prav!« je dejala prikupna gospa Haasova. »Mar mislite, da imate samo vi moški pravico do pripovedovanja strahotnih pustolovščin?«

»Ne, ne! Nikarite, gospa, tako sebični pa res nismo!« smo ji kar vprek zatrjevali, hoteč vliti naši mični gospodinji več poguma.

Gospa Haasova je srebnila turško kavo iz skodelice in pričela:

»Dvajset let mi je bilo takrat, ko sem se prvikrat v življenju sama odpravila na dolgo pot. V Lozani sem se v penzijonatu učila francoščine in od ondod sem se morala potegniti s Simplom-Orientom v Sofijo k staršem. Vožnja je vražje mučna, saj potrebuje najhitrejši vlak iz Lozane do Sofije celih štirideset ur. Na nesrečo sem si še mošnjiček hudo stepla, pa si niti spalnega voza nisem mogla privoščiti.

Zgodaj zjutraj je odsopihal vlak z lozanske postaje, zvečer pa, ko sem srečno prestala pregled potnih listov na italijansko-jugoslovanski meji, sem bila že pošteno utrujena. Sama, prav sama sem sedela v kupeju, pa sem si kar udobno pripravila ležišče in zaspala. Po dolgem času sem v polsnu slišala, da je nekdo odprl vrata kupeja, toda bila sem preveč zbita, da bi se bila dodobra zdramila. Nemirno sem se premetavala in hude sanje so me morile.

Nenadoma sem se zbudila in opazila, da res nisem več sama v kupeju. Luč, ki sem jo bila zvečer z obeh plati zagrnila, je bila zasenčena samo še z moje strani, nasprotna klop je bila pa vsa osvetljena. Počasi sem obrnila glavo in poškilila skozi polzaprte veke tja. Nasproti mi je sedel neki moški. Še nikoli v življenju nisem bila videla tako odurnega obraza! Od čela do brade ga je kazila široka, temnordeča brazgotina. Usta zapotegnjena v zloben nasmeh, so me spominjala favna, sršeče oči pa jastreba. In prav te oči so strmele nepremično vame. Sedel je nekoliko sklonjen naprej in zdelo se mi je, da prisluškuje svojemu dihu. Mraz me je oblil po hrbtu in tisoč mravljincev mi je zagomazelo po prstih. Čutila sem, da ima moj sosed zlobne, morda celó peklenske namene. Takrat sem prvič spoznala strah, oni pravi strah, ki ti nažene leden pot na čelo. Vso svojo energijo sem napela, da sem se potuhnila. Niti premaknila se nisem in dihala sem enakomerno kakor bi spala.

Moj sosed je moral biti prepričan, da trdno spim, toda skozi priprte veke sem ga natanko opazovala. Potegnil je uro — in prav tisti trenutek sem zaslišala čudno trkanje. Napeto sem strigla in dognala, da prihaja trkanje izpod mizice ob oknu. Moški je uprl svoj pogled na uro in premikal ustnice, kakor bi nekaj računil. Nenadoma je pa poltiho zamrmral:

»Još deset minuta!«

Po srbsko je rekel; razumela sem ga, saj je bil moj oče več let na poslaništvu v Beogradu in sem tam preživela svoja otroška leta.

Kar odleglo mi je ob misli, da bo nemara čez deset minut postaja in bom potlej rešena tega pekla. Nenadoma se je pa moški sklonil, potegnil izpod mizice čudno črno škatlo ter jo položil poleg sebe na blazino. Tedaj sem izvedela, od kod prihaja to trkanje. No, in kaj neki pomeni trkanje v škatli? Tolažila sem se z mislijo, da prejle morda nisem dobro slišala, toda že naslednji trenutek mi je odurni moški sam vzel poslednjo trohico tolažbe in upanja. Spet je pogledal na uro in počasi vstal. Zapičil je svoje sršeče oči vame in zamrmral:

»Še osem minut, golobica moja, pa bomo zleteli v zrak!«

Ugriznila sem se v ustnice, sicer bi bila zavpila, zakaj spoznala sem, da sem na milost in nemilost izročena temu norcu, anarhistu nemara, ki bo meni nič, tebi nič pognal v zrak kaj vem koga v ekspresnem vlaku — in vse nas povrh.

»Še šest minut!« je dahnil sopotnik.

Pol trda od strahu sem samo še slišala neizprosno tiktakanje iz črne škatle ...

»Samo još pet minuta, golubice!«

Bližal se je konec; slutila sem!

Neznanec je stal tik mene, samo do prs sem mu videla. Segel je v žup suknjiča in potegnil iz njega tobačnico, z drugo roko je pa vzel iz hlačnega žepa vžigalice. Prižgal je, toda koj nato je nekaj šinilo vanj; stopil je k vratom, jih odprl in odšel na hodnik. Vljudno, kaj ne, če je atentator tako obziren, da v oddelku za nekadilce še kaditi noče — in vendar namerava čez pet minut pehniti v pogubo vlak s potniki vred. Toda glej: ali mi ne daje mar prav ta njegova vljudnost prilike, da rešim sebe in morda še sto nedolžnih? Odprla bi okno in treščila ta peklenski stroj skozenj!

Previdno sem dvignila glavo. Moški je stal pred vrati s hrbtom proti kupeju. Korajža velja! Potihem sem se dvignila s svojega ležišča, venomer bulječ v široki hrbet svojega sopotnika. Ko sem stopila na noge, bi bila skoraj omahnila; vsa sem se tresla in kolena so mi klecala. Dvignila sem vzvod, prijela za ročaj in odprla okno. Ozrla sem se: moški ni še ničesar opazil! Tresočih se rok sem pograbila črno škatlo — še trenutek ... Toda prav takrat se je neznanec po bliskovito obrnil — začutil je bil menda prepih — in divje zaklel ... Ravno v poslednjem hipu sem bila treščila črno škatlo skozi okno! Tedaj sta me od zadaj zagrabili dve medvedji šapi — glava mi je omahnila — s poslednjo močjo sem iztegnila desnico in potegnila krepko za zavoro ... Potlej sem omedlela.«

»Strašno!« je vzkliknil neki gospod iz družbe. Vsi smo občudovali prisebnost in pogum naše gostiteljice in smo ji čestitali.

»Ko sem se spet zavedela,« je nadaljevala gospa Haasova, »se je kar trlo ljudi okrog mene. Vsi so se trudili, da bi me spet oživili. Globoko sem zajela sapo in odprla oči. Neki železniški uradnik je tedaj pristopil k meni in me vprašal, zakaj sem ustavila vlak. Še vsa prestrašena sem mu na kratko popisala strahotni doživljaj. Skrivnostni neznanec je bil seveda izginil, zato sprva kar verjeti niso hoteli mojemu pripovedovanju. Tedaj sem se spomnila potnikove prtlage — in glej, še je ležala nad njegovim sedežem. Orožnik, ki je spremljal vlak, je naprosil sprevodnika in več potnikov, da bi mu pomagali preiskati okolico. Sicer se ni bilo nadejati uspeha, zakaj minilo je bilo že deset minut, od kar je vlak na progi obstal, a vendar.

Nenadoma smo pa zaslišali mogočen glas in hudo preklinjanje. Pogledala sem po hodniku in kriknila ... Po hodniku je robantil — skrivnostni potnik. Škatlo, ki sem jo bila vrgla skozi okno, je tiščal pod pazduho.

»Peklenski stroj, peklenski stroj!« sem zavpila in si zakrila oči z rokami.

»Kakšen peklenski stroj, gos neumna!« se je zadrl neznanec z rdečo brazgotino. »Vaša sreča, da sem Veroniko še našel! Veronika je golobica pismonoša. Na deset tisoč dinarjev jo cenijo! Gos vi neumna! Točno ob treh, ko bi moral vlak voziti čez sisaško postajo, bi jo bil moral izpustiti; v Beogradu jo že pričakujejo.«

Počasi sem razprla prste, ki sem si z njimi krčevito tiščala oči. Videla sem, kako je moj sopotnik nežno vzel iz črne škatle belo golobico, stopil k oknu in jo izpustil v noč!«

*

Domačica se je sproščeno oddehnila in tudi nam gostom je kar odleglo. Tedaj je pa gospa povzela:

»Ni še konec te zgodbe, gospoda! Dogodivščina z golobico je res da nedolžna in vesela, zato je pa konec povesti toliko resnejši. Prav tako kakor ste se vi pravkar smejali, so se takrat sopotniki meni smejali. A kaj kmalu jih je minilo! Komaj je vlak dobro potegnil, se je že tudi sunkovito ustavil. Čez progo se je bil podrl ogromen trhel hrast, ki je rasel tik ob tiru. Vsi, ki so se bili še trenutek prej norčevali iz mene, so se mi potem na vse pretege zahvaljevali, zakaj če bi mi ne bila bela golobica nagnala toliko strahu v kosti, bili bržčas vsi obležali pod razvalinami vlaka ...«

(i-I)*

„Bengali"

V severno zapadnem kotu Indije, blizu Afganistana in ne preveč daleč od Himalaje, »strehe sveta«, je glavno taborišče »Bengalov«, angleškega suličarskega polka. Obkoljeni z bojevitimi gorjanci, izročeni na milost in nemilost muhavosti nezdravega podnebja, noč in dan na straži zaradi zahrbtnosti in nerazsodnosti divjaških mejašev, živeti vrli možje mučeniško življenje. Danes jih s častmi in prisrčnostjo sprejme pravljično bogat indijski knez, jih gosti za bogato obloženo mizo v prekrasnih in razkošno opremljenih dvoranah — jutri jih pa iz zasede napadejo divji Afridi. Ako bi ti vrli in

GARY COOPER
igra glavno moško vlogo v Paramountovem filmu »Bengali«

hrabri čuvarji ne stražili tako požrtvovalno indijskih vrat, bi si bili domačini večno v laseh.

*

Ena in štirideseti polk, s poveljnikom polkovnikom Stonom na čelu, »kajberska legija smrti« pričakuje dva nova častnika. Polkovnik Stone, bolj uraden ko paragraf sam, (pravijo mu »uradni stroj«), ne trene niti z očesom, čeprav ve, da mu prihaja lastni sin. Že dolgo let ga ni videl, toda mehkobe in genotja ne pozna trdo vojaško srce. Prepad, globok vojaški prepad je med polkovnikom in mladim poročnikom Stonom. Vojaka sta — ne oče in sin! Major Hamilton, stara sablja, zvesti in vdani polkovnikov prijatelj, se sicer čudi tej vojaški »hladnosti« očeta Stona, toda sam je jeklen vojak — in razume. Nadporočniku Macu Gregorju, mlademu, a od sile veščemu vojščaku, so dali oba novinca »v uk«, toda že čez nekaj dni spozna Gregor, da so mu podteknili trd orch. Poročnik Forsythe, prišedši naravnost iz najbolj gosposke angleške garnizije se vede »kakor doma« — zlikan je in »spucan«, sarkastičen in nedojemljiv. Niti to mu ne gre do živega, da se nahaja na najnevarnejši meji angleškega imperija. Mladi poročnik Stone je zagrenjen in uporen, zakaj očetovo vedenje ga je popolnoma zmedlo.

Čez nekaj mirnih dni, ki jih je dobrotna usoda naklonila »mladima«, prinese neki v Indijca preoblečen angleški častnik Macu Gregorju na uho, da se je več gorjanskih rodov združilo pod poveljstvom kneza Mohameda Kana, ki pripravlja rop in upor. Prevejanec je bil izvedel, da je na poti h gopalskemu emirju odprava z dvema milijonoma nabojev, in to novico je spretno razširil med sprtimi afridskimi rodovi, ki so se plena željni zedinili pod njegovim vodstvom.

Polkovnik Stone izda nujne odredbe: s svojimi suličarji odrine v goste h gopalskemu emirju, prepričan, da bo našel tam Mohameda Kana. Na gostoljubnem emirjevem dvoru prežive suličarji več prijetnih dni. Imenitnim in razkošnim pojedinam sledi razburljiv lov na merjasce. Mohamed Kan, v družbi prekrasne mlade Rusinje Tanje, ki meša vsem angleškim častnikom glave, ne izda niti s pogledom niti z besedo svoje mržnje do »Bengalov«. Ko se mladi poročnik Stone kljub polkovnikovi prepovedi izmuzne ponoči iz šotora, da bi se sestal s Tanjo, ga ugrabijo Mohamedovi ljudje. Polkovnik kar najstrožje prepove svojemu polku, da bi zasledoval nepridiprave, ki so mu ugrabili sina. Nadporočnik Mac Gregor se ujezi in očita poveljniku brezsrčnost in mu celo javno odpove pokorščino. Polkovnik Stone se pa le predobro zaveda, da mu je Mohamed Kan ugrabil sina samo zato, da bi odvrnil njegovo pozornost od pričakovane pošiljatve streliva, zato ostane v Gopalu! Mac Gregor in Forsythe pobegneta na skrivaj iz taborišča in jo ubereta preoblečena v domača trgovca proti skalnatemu gnezdu Mogali, hoteč rešiti tovariša Stona iz Mohamedovih rok.

Sreča jima ni bila mila. Na trgu ju vidi vohunka Tanja in ju spozna. Kan ukaže oba »trgovca« prijeti, nato jima pa izpraša vest. V brk jima pove, da ju lahko reši smrti samo odkrito priznanje. Izvedeti hoče, kod bo krenila odprava s strelivom ... Kljub najgrozovitejšemu mučenju ne izdasta mlada častnika vojaške skrivnosti. Mladi Stone pa, ob pamet od bolečin, blekne neprevidno besedo.

Nekaj dni kesneje obišče naše tri jetnike sam Kan v smrdljivi in zasteničeni ječi in jim zmagoslavno sporoči, da je strelivo v njegovih rokah. Mladi častniki so prepričani, da bo tvegal polkovnik Stone poslednje: napadel bo skalnato gnezdo, da se polasti oropanega streliva. Tako početje pa utegne postati spričo močno oboroženе utrdbe pogin za ves polk. Noč in dan si zaprti Angleži belijo glave, kako bi pomagali svojim tovarišem, namestu da

C. AUBREY SMITH
kot major Hamilton v »Bengalih«

bodo morali golih rok gledati njihov klavrni poraz. H koncu se porodi Macu Gregorju predrzna misel. Mladi častniki predro iz ječe in se polaste strojnice. V Kanovem taborišču napravijo tako zmedo, da roparji ne vedo ne kod ne kam. Mac Gregor žrtvuje celo svoje življenje: splazi se do orožarne in jo razstreli. Suličarji, ki se kmalu na to zaženejo na trdnjavo, imajo potem lahko delo.

*

Vzhod ima dva obraza. Po tednih boja se smehlja sinje indijsko nebo ponosni paradi suličarskega polka. Polkovnik Stone odlikuje dva mlada častnika, Forsytha in Stona; najvišje vojaško odlikovanje, Viktorijin križec, pa pripne na sedlo Gregorjevega konja ...

*

Humor

Z LICEJA

»Kako se glasi trpna oblika glagola ‚poljubljam'?«

»Ne poljubljam!«

IZ OTROŠKIH UST

Lojzek je dobil zavojček sladkorčkov v dar. Komaj pol ure nato pride obisk; pri tej priliki ponudi mama prijateljici bonbone.

Prijateljica pa skromno odkloni. Mama ji hoče prigovarjati, tedaj se pa zasliši iz sosednje sobe plahi Lojzkov glasek:

»Mama, nikar je ne sili!«

TRISTAN BERNARD O ŽENSKAH

Tristan Bernard (* 1866), znani francoski romanopisec, dramatik in duhoviti humorist, je ondan dejal:

»Včerajšnja žena je hotela biti svojim otrokom mati. Današnja žena hoče biti svojim otrokom sestra. Jutrišnja žena bo pa hotela biti svojim otrokom hči.«

OČE IN SIN

Francoski pesnik Crébillon (1674—1762) je imel sina, ki mu je napravil dosti sivih las. Ko ga je neki gost vprašal nekoč pri kosilu, katera njegova žaloigra se mu zdi najboljša, je zato pesnik pokazal na svojega sina in dejal:

»Vem samo, katera je najslabša: evo ga, moj sin!«

Toda sin mu ni ostal dolžan:

»Zato tudi pravijo, oče, da je niste sami napravili.«

PROFESORSKA

Gost (zatopljen v časopis, ko stopi krošnjar k njemu in mu ponudi električno žepno svetilko v nakup): »Oprostite — čemu mi pa bo luč v žepu!?«

NOVA SLUŽKINJA

»Ali znate tudi kuhati?« vpraša gospa.

»Da milostljiva; na oba načina.«

»Na kakšna dva načina?«

»Nu, kakor pač želite: da se gostje še kdaj oglase, ali pa nikdar več.«

Dobra roba se hvali sama,
zato Dr. OETKER-ju ni potrebna reklama!

Za god in praznik mati dobro ve,
otroci se Dr. OETKER-jevih kolačev vesele!

Lawrence zavzame Damask

Kako so Angleži opeharili Arabce

(Gl. štev. 22 — 27 in 29)

Kmalu nato je dobavil Lawrence svojim Arabcem še moderna vojaška letala, kajpada tudi tankov ni pozabil. Niti Turki jih takrat niso imeli.

Arabci so slavili Lawrencea ko Boga, Turki so pa videli v njem hudiča, ki jih hoče za vsako ceno uničiti.

Ko je Lawrence spoznal, da bo njegova vojska zlahka kos vsem nadaljnim bojnim pohodom, se je spet oblekel v elegantno uniformo stotnika generalnega štaba in ni nič več jahal na kamelah in konjih. Nič več se ni ogrinjal v dolg plašč, nič več si ni vezal turbana okrog glave. Svoj cilj je bil dosegel; Arabce je usposobil za trdi boj za svobodo.

Lepega dne so srečali Arabci svojega ljubljenega poveljnika, »brata emira Fejzala«, kako se je ponosno vozil v elegantnem Rolls-Royceu. Ta avtomobil mu je bilo podarilo vojno ministrstvo za njegove zasluge, zlasti za zavzetje Jeruzalema.

Zmage Arabcev so delale sultanovi vojski z dneva v dan večje skrbi. Turki so se bili skoraj že sprijaznili z mislijo, da bodo izgubili po končani vojni dobršen del Arabije.

Boji so trajali dalje, Lawrence se je pa prevažal med taborom emira Fejzala in generalnim štabom angleškega generala Allenbyja. Generalu ni bil Lawrence nič kaj pri srcu, zakaj v živo so ga bodle njegove zmage v Palestini. Pa tudi sicer je bil Lawrence vse bolj imenitna in priljubljena osebnost v Arabiji kakor pa general Allenby. Poleg naslova »nekronani kralj Arabije« so prisodili Lawrenceu še vzdevek »princ iz Meke«. Ta zveneča naslova sta grizla generala.

*

Dokler še ni bila arabska vojska založena s strojnicami, letali in tanki, torej pred zmago pri Jeruzalemu, je bil Lawrence preoblečen v Arabca z dolgim plaščem in turbanom na glavi. Kjerkoli se je bil pojavil, jahaje na kameli, so bežali Turki pred njim kakor pred živim hudičem. V poslednjem času so pa postale kamele Lawrenceu prepočasne. V dneh hudih bojev se je vozil v Rolls-Royceu, ki se je bleščal v svoji srebrni obleki.

Od bojev utrujeni Turki so izgubili poslednjo nado na zmago. Videli so Lawrencea zdaj tu, zdaj tam; njegov avtomobil so zmerom obkrožali še drugi, polni do zob oboroženih Arabcev. Lawrence je imel pravo gardo, kakor kak kralj . . .

Angleži in Arabci so sicer utrpeli prav velike izgube, toda za nobeno ceno niso hoteli odnehati, temveč so čedalje srditeje napadali Turke.

XI

General Allenby je potisnil turško vojsko v Palestini do skrajne meje. Čeprav so se Turki junaško borili, pa vendar niso bili kos močnejšemu sovražniku. Čez Palestino so napravili Turki križ, izguba Arabije jim pa še ni šla v račun.

Medtem ko je Allenby prodiral v Palestini, se je pričela v Arabiji velika ofenziva vseh arabskih plemen.

Lawrence se je boril ob boku emira Fejzala in njegovih Arabcev, zakaj prijetneje mu je bilo med »svojimi« kakor pa v angleškem vojaškem taboru. Od vsega srca si je želel, da ne bi zmagal general Allenby, temveč njegovi Arabci. Hotel je, da bi venčala vsa bojna slava samo Arabce.

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike, zapestnice itd Pere, suši, monga in lika domače perilo. Parno čisti posteljno perje in puh

tovarna JOS. REICH LJUBLJANA

Zaradi tega sta pričeli vojski Allenbyja in emira Fejzala med seboj tekmovati. Seveda je bil poveljnik arabske vojske v resnici Lawrence in nič čudnega ni, da je sebi želel zmage.

Zmagoslavno je hotel vkorakati v Damask. Dobro je vedel, da se angleške čete prav naglo pomikajo proti temu mestu, zato je hotel poskusiti vse, da bi prišel pred njimi v glavno taborišče turške armade.

Neke noči je Lawrence svetoval emirju Fejzalu, naj krene kar ponoči na pot, zakaj angleške čete so bile Damasku že prav blizu.

Emir Fejzal ni imel preveč zaupanja v tak pohod in je Lawrenceu kar v obraz povedal, da se mu zdi nemogoče priti pred Angleži v Damask. Lawrence ga je pa zavrnil, rekoč:

»Nič na tem svetu ni nemogočega! Če nočete vi zavzeti Damaska, ga bom pa jaz sam!«

»Vi sami? Kako neki?«

Zagledal se je globoko Lawrenceu v oči in čeprav ni razumel, kako bo Lawrence storil ta čudež, je bil vendar prepričan, da ga bo zmogel, zakaj kar Lawrence reče, tudi stori.

*

Tekmovanje Lawrenceove vojske z angleško se je končalo s popolno zmago arabskega orožja.

Med tem ko so Fejzalovi vojaki odlično oboroženi krenili na pot proti Damasku, se je odpeljal Lawrence na svojem bleščečem Rolls-Royceu. Za vsako ceno je hotel zagotoviti zmago emirju Fejzalu. Zase itak ni zahteval slave.

Lawrence se je pripeljal v spremstvu nekaj hrabrih Arabcev naravnost v Damask. Čeprav je vedel, da bi ga lahko peščica turških vojakov ujela, se vendar ni bal. Turki so videli v Lawrenceu neko nadnaravno bitje in so se spričo njegovega srebrnega avtomobila skrili kakor piščanci koklji pod peruti.

Nekateri turški častniki so sicer zahtevali, da bi Lawrencea takoj prijeli in odvedli k poveljniku, toda turški vojaki so se uprli, češ:

»Naša roka se ga ne bo dotaknila! Bel Arabec je, ljubljenec Alaha in Mohameda in mi smo brez moči. Roka, ki bi ga skušala prijeti, bi se prav gotovo na mestu posušila . . .«

Zdi se torej, da se je Lawrence dobro zavedal svoje legendarne slave, zakaj sicer bi se gotovo ne upal početi takih predrznih pustolovščin. Nikoli v vsej zgodovini še menda ni pisano, da bi se bila cela vojska dobro zavarovanega mesta prestrašila enega samega človeka.

Vabimo Vas k nakupu v najcenejši oblačilnici

A. Presker

Sv. Petra cesta 14

Lawrence je v resnici sam zavzel Damask. Niti z mečem ni udaril, niti puška ni počila in še kaplje krvi ni prelil za osvoboditev Damaska izpod turškega jarma.

*

Z zavzetjem Damaska je Lawrence končal svoje poslanstvo v Arabiji.

Kmalu za Lawrenceom je prikorakal emir Fejzal s svojimi četami v zavzeto mesto. Turki so se hitrih nog umaknili v okolico. Po zmagi so si privoščili Arabci veliko proslavo. Svojega vrhovnega poveljnika Lawrencea so kar na rokah nosili, čeprav se je na vse kriplje branil slave in priznanja. Tretji dan se je po tihem odpeljal, hoteč se v miru odpočiti.

Za svoje Arabce je bil storil vse, kar je bilo v njegovi moči. Sen o svobodi je postal resnica. Sinovi puščave so bili srečni in zadovoljni, saj se v začetku vojne še misliti niso upali, da se bodo otresli turškega jarma.

Angležem seveda ni bilo všeč, da bi postala vsa Arabija samostojna kraljevina. Preveč zlata so bili žrtvovali za prostost Arabcev. Hoteli so ga nazaj z obrestmi vred. A tudi Francozom ni šlo v račun, da bi se v Prednji Aziji ustanovila nova kraljevina.

Za mal' d'narja dost' muzke!

Plošče - gramofone izposojamo, zamenjavamo, prodajamo in kupujemo

„ELEKTROTON"

d. z o. z.

pasaža nebotičnika

Tako so Lawrenceove žrtve h koncu rodile samo delne uspehe.

Na mirovni konferenci v Parizu leta 1919 se je skliceval Clemenceau na prejšnje dogovore z Angleško, po katerih je Anglija obljubila Franciji mosulske petrolejske vrelce in Mezopotamijo. To je seveda šlo na račun arabske samostojnosti, toda Angleži si niso znali pomagati iz te zagate. Za vsako ceno so si hoteli prisvojiti vrhovno poveljstvo nad Mezopotamijo, zato je Lloyd George na konferenci pristal na zamenjavo: Anglija je obdržala Mezopotamijo, Francija je pa dobila Sirijo.

Angleški tisk je Lloydu Georgeu očital, da je krivično rešil arabsko vprašanje, toda angleški državnik se je opiral na dogovor s Francijo, ki mu je zvezal roke.

Kljub vsem neprilikam so si Arabci vendar ustanovili svojo kraljevino, čeprav ne take, kakor si jo je Lawrence zamišljal. Njegov veliki prijatelj emir Fejzal je postal kralj Arabcev. Današnji dan je večina Arabije samostojna in Turki še blizu ne smejo.

XII

Morda je bil samo Lawrence nezadovoljen s takim koncem, zakaj nekoč je v družbi svojih prijateljev dejal:

»Verjemite mi, če bi bil vedel, da se bo tako končalo, bi se prav gotovo ne bil toliko pulil za prostost Arabcev!«

»Zakaj ne? Saj ste vendar dovolj dosegli,« so mu ugovarjali prijatelji.

»Nisem in ne morem biti zadovoljen. Zdi se mi, da sem te poštene ljudi, sinove belih puščav, ogoljufal. Zakaj takrat, ko sem jih spuntal in jih odvedel v boj za njihovo svobodo, sem jim sveto obljubil, da bo staro arabsko cesarstvo znova vzkliko na arabskih tleh. Te svoje obljube pa nisem v celoti izpolnil.«

Potrto je še dodal:

»Nikoli do teh dob še nisem nikogar ogoljufal . . .«

*

Kmalu po pariški konferenci se je zahvalil Lawrence za svoj častniški čin in vrnil svojim poveljnikom vse dekrete in pismena priznanja. Razočaran in užaljen je odšel v neko neznatno vasico na Angleškem. Kesneje se je preselil v Oxford; tam so mu ponujali profesorsko službo na univerzi, pa jo je odklonil. Ves se je posvetil pisanju svojih spominov in pregledne zgodovine Arabije.

Tako je pridno delal dve leti in svet še vedel ni zanj. Zdelo se je, da so vsi pozabili »belega Arabca« in »nekronanega arabskega kralja«. *(Dalje prih.)*

Povečanje prihrankov

Vam omogočamo kljub težkim časom.

Ničesar drugega Vam ni treba napraviti, ko da od svoje plače, oziroma dohodhov odločite, četudi najmanjši, a zato stalni znesek za svojo bodočnost. Vse drugo Vam izvedemo sami, ako se zglasite pri nas.

Samo načrtno varčevanje Vam pri sedanjih pičlih dohodkih zagotovi, da dosežete načrt, cilj, za katerega je potreben denar (za izlet, tečaj, šolanje, zidavo, gospodarsko osamosvojitev, preskrbo za starost, bolezen ter doto itd.) To je novi način štednje, s katerim hočemo tudi nepremožnim pomagati do blagostanja.

Ravno zato se Vam obrestuje ta denar po izredno ugodni obrestni meri ter samo ob sebi umevno tudi **redno izplačuje.**

Na ta način spravite svoj prihranek varno, plodonosno, vsak čas razpoložljivo. Blagovolite se le obrniti pismeno ali osebno na

Hranilnico Dravske banovine

Ljubljana Celje Maribor

Mali oglasi

Mali oglasi v »Družinskem tedniku« stanejo po Din 1.— beseda. Posebej se računa davek, in sicer za vsak mali oglas Din 1.50. Kdor želi odgovor ali dostavitev po pošti, naj priloži 3 Din v znamkah.

BARVANJE LAS ni več potrebno pri strokovnjakih, ker si jih z *Oro-barvo za lase*, ki jo dobite v črni, rjavi, temnorjavi, svetlorjavi in plavi barvi, lahko vsakdo sam barva in je postopek zelo enostaven in stalnost barve zajamčena. 1 garnitura z navodilom stane Din 30.— Po pošti razpošilja *parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.*

POVERJENIKE SPREJMEMO v vseh krajih Dravske banovine, pa tudi drugod, kjer je večja slovenska kolonija. Ponudbe na upravo »Družinskega tednika« pod šifro »Lep postranski zaslužek«.

IZPADANJE LAS IN PRHLJAJ prepreči samo znano sredstvo *Voda iz kopriv*. Lasje postanejo spet bujni, vrne se jim lesk in postanejo popolnoma zdravi, če jo redno dvakrat na teden uporabljate. 1 steklenica z navodilom stane Din 30.—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

TVRDKA A. & E. SKABERNE, Ljubljana, javlja, da jemlje do preklica v račun zopet *hranilne knjižice* prvovrstnih ljubljanskih denarnih zavodov (Mestne hranilnice, Ljudske posojilnice).

LEPE DEKLIŠKE PRSI dobi lahko vsaka žena tudi v najtežjih slučajih že v kratkem času, če se masira s čudežnim eliksirjem *Eau-de-Lahore*. — 1 steklenica z natančnim navodilom stane Din 40.—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

MAKULATURNI PAPIR naprodaj. — Vpraša se v upravi »Družinskega tednika«.

NEPOTREBNIH DLAČIC na obrazu, rokah, nogah, prsih itd. se z lahkoto, hitro in zanesljivo odkrižate z uporabo *Ernol-praška*. — To sredstvo takoj odstrani dlačice s koreninami vred in stane z navodilom Din 15.-. — Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

OTROŠKI VOZIČKI, posteljice, mizice, ograjice, triciklje itd. solidno izdelano in poceni pri — *S. Rebolj & drug*, Ljubljana, Gosposvetska 13, Kolizej.

POSREDUJEM DENAR na hranilne knjižice vseh denarnih zavodov — *Rudolf Zore*, Ljubljana, Gledališka ulica št. 12, telefon 38-10. — Pismeni odgovor Din 3.- v znamkah.

VAŽNO ZA GOSPODINJE IN DEKLETA!

Ravnokar je izšla od S. M. Felicite Kalinšek v osmem pomnoženem natisu najpopolnejša knjiga

»SLOVENSKA KUHARICA«

z novimi večbarvnimi tabelami in v elegantni vezavi, ki jo dobite za ceno Din 160.—

v knjigarni ANT. TURK nasl., LJUBLJANA, Tyrševa (Dunajska) cesta 5.

PRVOVRSTNI PREMOG poceni in hitro dostavlja na dom priznana trgovina s kurivom *Vrhunc Ivanka, Ljubljana, Bohoričeva cesta 25.*

BELO GOSJE ČESANO PERJE prvovrstne kakovosti, izbrano in mešano s puhom prodam po Din 120.- kilogram. Vprašanja naslovite na M. P. v upravo »Družinskega tednika«.

Izdaja za konsorcij »Družinskega tednika« in odgovarja K. Bratuša, novinar Ljubljana; tiska tiskarna Slatnar d. z o. z. (Vodnik-Knez), Kamnik.